PROMIN

ПРОМІНЬ

Ч. 3
БЕРЕЗЕНЬ
1978

Second Class Mail Registration Number 1925

ПРОМІНЬ

РІК XIX. БЕРЕЗЕНЬ 1978 Ч. 3

Виходить раз у місяць

Видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

PROMIN

No. 3 MARCH, 1978 VOL. XIX

Monthly Publication

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Передплата в Канаді	$8.00
Передплата до інших країн	8.00
Поодиноке число	.80

Передплату висилати на адресу:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

Subscription in Canada	$8.00
Subscription in other countries	8.00
Single copy	.80

Address:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

В ЦІМ ЧИСЛІ:

П. Савчук — Безсмертя Кобзаря ... 1
КУК — Звернення ... 4
Т. Горохович — Особливости драм „Талан" М. Старицького і „Блакитна Троянда" Лесі Українки ... 5
Д-р Н. Апонюк професор Манітобського університету ... 8
О. Ярицький — На Тарасовій могилі ... 9
Ярина Зоряна — Дивзілля у серцях ... 10
Percival Cundy — Lesya Ukrainka ... 11
Г. Михальчук — Українці в Оттаві нагороджені срібною медалею ... 15
— Багатокультуралізм ... 16
Музейні Вісті ... 18
Пров. З'їзд в Саскачевані ... 19
Павля Данильчук ... 21
Сторінка читачок ... 22
Для дітей ... 23
Річні звіти відділів ... 24
Громадська і родинна хроніка ... 27
Квіти незабутнім ... 28
Книжки в багатьох мовах ... 33

УЧИТЕЛІ і ВИХОВНИКИ!

Чи Ви вже познайомлені з цими посібниками для навчання української мови? Коли ні, то зробіть це негайно. Учителі рідних шкіл, які почали навчати школярів мови з цього підручника є дуже вдоволені вислідом.

НА ОБКЛАДИНЦІ: Рем — 73 — Картина

Підручники опрацювала досвідчена учителька державної і рідної школи. Методично він найбільше сьогодні відповідає тим школярам, які приходять до школи зі слабим знанням української мови.

Перша частина — „Осінь". Крім лекцій в ній є порадник учителям в обидвох мовах — українській і англійській, як проводити лекції. Друга частина „Зима" продовження першої є в продажі. Ціна по $2.00 за примірник.

Третя частина „Весна і літо" разом — продовження другої, яка дає початковий курс розмовний. Цей посібник майже подвійного числа сторінок — 75 ст. друку, інструкції для учителів і словник нових слів — ціна $2.50. Можна замовити всі три разом, або поодиноко.

Замовлення разом з грішми посилайте на адресу:

UKRAINIAN EDUCATIONAL COUNCIL OF CANADA
9 St. Johns Ave.
Winnipeg, Manitoba

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada

БЕЗСМЕРТЯ КОБЗАРЯ

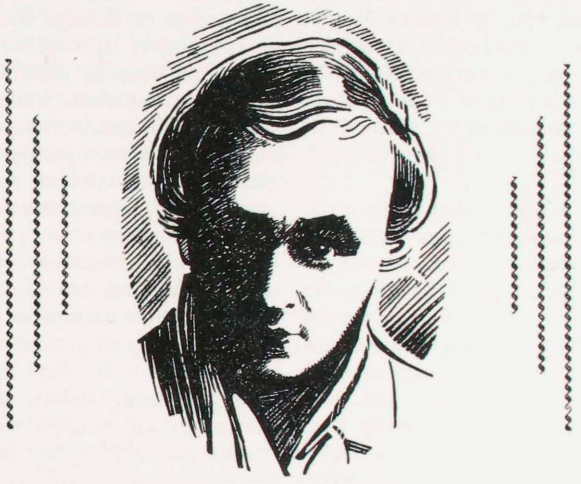

Не вмирає душа наша,
Не вмирає воля,
(Тарас Шевченко)

В історії різних націй і народів є постаті, діла яких безсмертні. До таких величних постатей належать творці національної духової культури — письменники, як Шекспір, Байрон, Гюго, Ґете, Лонгфелло, Міцкевич та інші. До цих безсмертних імен у своїй славі і величі належить ім'я Тараса Шевченка. Ці імена з гордістю й любов'ю несуть у серцях усі цивілізовані нації світу. Ім'я Шевченка — це наша національна гордість, ідеал у боротьбі за волю і правду. Шевченко був безсмертний борець з московським деспотизмом за волю й національну незалежність українського народу.

Тарас Шевченко займає почесне місце в національно - визвольній, суспільно - політичній, християнсько - філософічній, державно - творчій ідеї, яка незгаслим смолоскипом горить у серцях українського народу. Поет жив і творив у часи феодально-кріпосницького періоду, жорстокого монархічного панування московської реакції в Україні другої третини XIX ст.

Народився Шевченко 9 березня (за н. ст.) 1814 р. в селі Моринцях Звенигородського повіту, на Київщині, в селянській кріпацькій родині. Безрадісно проходили його дитячі і юнацькі роки, особливо після смерти матері (1823 р.), тоді почався тяжкий шлях життєвих страждань, які не відстали від поета до самої могили — 1861 року. Жорстокий кріпосний світ, у якому проходили юнацькі роки Тараса, він пізніше образно й правдиво змалював у вірші на прикладі своєї родини:

Там матір добрую мою,
Ще молодую — у могилу
Нужда та праця положила.
Там батько, плачучи з дітьми
(А ми малі були і голі),
Не витерпів лихої долі,
Умер на панщині! А ми
Розлізлися межи людьми,
Мов мишинята. Я до школи —
Носити воду школярам.
Брати на панщину ходили,
Поки лоби їм поголили!
А сестри! Сестри! Горе вам,
Мої голубки молодії.
Для кого в світі живете?
Ви в наймах виросли чужії,
У наймах коси побіліють,
У наймах, сестри, й умрете!

Бувши з природи кмітливим і обдарованим, він шукав людей, щоб „добру навчили", блукав, шукаючи науки. Одначе зустрічав переважно на

кожному кроці неприязнь і зневагу до своєї кріпацької долі. Коли Тарасові минуло 14 років, він відчув на собі те кріпосне право, бо чотирнадцятирічні селяни були змушені відробляти два дні на тиждень панщини. Таке правило встановив поміщик Енгельгардт у своїх володіннях.

Тарас із юнацьких років почав виховувати в собі ненависть до московського деспотизму, який він почав розуміти, будучи в поміщика за козачка. Вільнолюбний і непокірний Тарас був не раз караний за свою кмітливість, упертість, а часто за протести проти панської сваволі. Його били різками на конюшні, навчаючи покірности. Але ніяка кара не зломила його вольового „я". Він був неприборканий.

Ще з дитинства Шевченко вслухався в українські народні пісні, в оповідання старших людей, які розказували про героїчне минуле українського народу, про його козацьку волю. Майбутній великий поет полюбив усім серцем і душею свій поневолений, але непокорений народ, його пісні, народній побут, а зокрема історичну героїку його минулого. Його вірші різьбились в душі, а потім слались на папір мистецькими рядками ще коли він був кріпаком — служкою в покоях пана Енгельгардта.

Уже в своїх юнацьких творах, які, одначе, не збереглися, поет оспівував волелюбні, протимосковські виступи свого народу. Формував і виховував свій глибокий патріотизм, почуття національної гордости за свій народ, який у тяжкій визвольній боротьбі проти Московщини та Польщі здобував свою втрачену волю та державну незалежність.

Доля судила Тарасові побувати з своїм паном Енгельгардтом по різних культурних містах Европи. А революційний рух у Польщі проти московського імперіялізму змусив його пана переїхати з усім своїм двором у столицю тодішньої московської імперії — Петербург.

Петербурзький початковий період вирішив долю майбутнього геніяльного поета позитивну і негативну. Позитивну в тому, що поет був викуплений з кріпацтва, закінчив високу школу — Мистецьку Академію, — розвинув свій природний талант у малярстві, а найголовніше — в письменстві, що дало йому невмирущу славу всесвітнього значення. Негативну ролю відіграв Петербург у тому, що хотів знищити, або придушити великий талант поета-борця за національні ідеали й державну незалежність українського народу, заславши поета в оренбурзькі степи, з забороною писати й малювати. Одначе ніяка фізична сила не могла зломати ідейного духа правди і свободи поета-борця проти московського деспотизму, імперіялізму, носія волелюбних ідей, речника визвольної боротьби за національну й державну незалежність не лише українського народу, а й інших поневолених Московщиною народів.

За допомогою І. Сошенка а потім В. Григоровича, О. Венеціянова, М. Вієльгорського, К. Брюлова та інших, Шевченко був викуплений з кріпацтва. Шевченко заглиблюється в науку, студіює історію, філософію, природничі та інші науки. А найголовніше — відвідує кляси Мистецької Академії, стає улюбленим учнем відомого тоді К. Брюлова. Останній полюбив Шевченка так, що дозволив користуватися своєю бібліотекою, майстернею тощо. Навіть деякий час Шевченко жив у К. Брюлова. Крім цього, Шевченко користувався книжками інших петербурзьких бібліотек та бібліотек приватних осіб, знайомство з якими він набував більше і більше, особливо після виходу в світ 1840 р. його першої збірки п. н. „Кобзар". Ця збірка дала Шевченкові велику славу, ввела його в коло найвидатніших мистців, письменників, поетів та інших визначних осіб культурного світу.

Шевченко стає на чолі висококультурних осіб його сучасности. І правильно зазначає П. Куліш („Основа", 1862 р., кн. І, стор. 60): „Коли б то всі знали, що то за головатий був чоловік той Шевченко, яку він школу пройшов, попомірявши того шляху, що бодай, каже, більше не міряти, і поживши в столиці з усякими людьми. Ми знали Шевченка тоді, як він написав щонайвищі свої надруковані думки. Не було книжки живої і животворящої, щоб йому в руки попала та й лежала в нього не прочитана".

Прагнення Шевченка до науки, до пізнання навколишнього світу, його природних явищ зародилося в нього ще з дитячих років. Він звертає увагу на себе своєю цікавістю й допитливістю в родині, в знайомих, а зокрема в учителів-дяків, у яких здобував перші початки освіти. Він з тих же дитячих років свого життя, життя кріпосного й тяжкого, віддається науці й мистецтву. А далі вступає в чин шляхетного діяння на користь свого народу. Він дуже добре зрозумів і відчув недостаток у творенні національної української духової культури. Наділений природою поетичним талантом, що яскраво підтверджують його ранні поетичні твори, а також високого мистецького значення його малярські праці, — він стає оригінальним у відродженні української національної духової культури першої половини XIX сторіччя.

У Шевченкових оригінальних творах, почавши з раннього періоду, втілена глибока ідейна, в прекрасній поетичній формі, думка, зумовлена широтою поглядів і глибиною чуття. Кожен його вірш чи поема відзначаються енергійністю слова, ясністю ідей, міцністю будови і виразністю сюжету. Шевченко завжди, в кожному своєму творі, ставив собі високу ціль, ціль національного „я". І цю національну ціль поет здійснював з великою майстерністю й пієтизмом, бо володів великими засобами національної духової культури, що плекалася століттями в щоденному побуті українського народу. Його кожен рядок виражений глибоким, ненадуманим чуттям, його кожне слово — то вилив гарячого надхнення правди, віри і любови. Поет брав явище не холодним розумом, а полум'яним чуттям, силою глибокого бачення, проникав у його тайні лябіринти, часто не бачені звичайним оком, ті святощі історичного минулого або сучасного йому буття. Послухаймо ж його невмирущих слів:

Б'ють пороги, місяць сходить,
Як і перше сходив —
Нема Січі, пропав і той,
Хто всім верховодив.
Нема Січі. — Очерети
У Дніпра питають:
„Де-то наші діти ділись?
Де вони гуляють?"
Чайка скиглить, літаючи,
Мов за дітьми плаче,
Сонце гріє, вітер віє
На степу козачім.
На тім степу скрізь могили
Стоять та сумують,
Питаються у буйного:
„Де наші панують?
Де панують, бенкетують?
Де ви забарились?...
Вернітеся! Дивітеся, —
Жита похилились,
Де паслися ваші коні,
Де тирса шуміла,
Де кров ляха, татарина
Морем червоніла.
Вернітеся!..."
— „Не вернуться!" —
Загуло, сказало
Синє море: — „не вернуться,
На віки пропали!"
(„До Основ'яненка")

Ось глибинне бачення тих національних ідеалів, за які спливав кров'ю ввесь український народ, свідками того на наших степах скрізь могили „стоять та сумують".

Це один лише історичний фрагмент, із тих багатьох, тієї великої епопеї тисячолітнього буття українського народу, що досягав не раз зеніту, але й падав під ударами химерної долі в провалля національної трагедії.

Шевченко бачив не лише політично-соціяльні чинники історичного буття, правдиво й мистецьки змальовуючи їх своїм золотим словом, він глибоко вмів заглянути в життя природи, проникнути в її святилище, і передати нам її тайни. Пригадаймо собі ще один фрагмент з царини природи, що його вирізьбив своїм пером наш безсмертний Кобзар:

Попід горою яром-долом,
Мов ті діди високочолі,
Дуби з Гетьманщини стоять,
В яру гребелька, верби вряд,
Ставок під кригою в неволі,
І ополонка — воду брать.
Мов покотьоло червоніє,
Крізь хмару сонце занялось,
Надувся вітер, — як повіє!
Нема нічого, скрізь біліє,
Та тільки лісом загуло.
(„Катерина")

Один тільки Шевченко міг так по-мистецькому сполучити явища природи з буттям людей, аж до деталей індивідуальних характерних рис, він умів узгіднити думку з чуттям, а також ідею з формою. Читаючи його твори, ми входимо в той справжній храм високого мистецтва, линемо в царство святих ідей, душа наша відчуває те прекрасне, неповторне, як найкраща симфонія музики, чаруюча й захоплююча, що несе нас на своїх крилах мрійної Еллади, що дала перших невмирущих синів: Гомера і Софокла, Есхіла і Аристофана та клясичні твори „Іліяду" і „Одисею".

Шевченко був вибагливий і суворий до себе, до своїх творів. Він вимагав від себе, щоб з-під його пера чи пензля виходили твори справжнього мистецтва, з новими ідеями, на незаторкнутих ще ніким сюжетах. Шевченко навіть писав у своїй автобіографії (Журнал „Народное чтение", кн. II, 1860, стор. 236), що „Українська сувора муза довго цуралася мого смаку, зіпсутого в школі, в поміщицькому передпокою, на заїжджих дворах і в міських кварталах, але, коли подих свободи повернув моїм почуттям чистоту перших років дитинства, проведених під убогою батьківською стріхою, вона, спасибі їй, обняла й приголубила мене на чужій стороні".

Шевченко виступив на політичну арену великим патріотом України. В часи жорстокої миколаївської реакції, політичного і національного гноблення Московщиною українського народу

ЗВЕРНЕННЯ

Виконуючи резолюції 12-го Конгресу Українців Канади, Екзекутива Президії КУК проголошує рік 1978 — Роком Української Державности, і закликає всі українські громадські організації в Канаді під проводом Відділів КУК урочисто підзначити ту історичну річницю по всіх українських центрах Канади.

В поході до відновлення самостійности України, в березні 1917 року Українська Національна Революція оформилась під проводом Центральної Ради в Києві, до складу якої увійшли всі українські політичні партії і громадські організації.

Центральна Рада, підтримана трьома всеукраїнськими військовими з'їздами, послідовно завершувала етапи визвольної акції упродовж 1917 року, і дня 22 січня 1918 своїм Четвертим Універсалом об'явила цілому світові, що: „Однині Українська Народня Республіка стає самостійною, ні від кого незалежною, вільною, суверенною державою Українського Народу". Негайно після того, дня 9 лютого 1918 підписано в Бересті мир з воюючими центральними державами і започатковано дипломатичні зносини з державами антанти.

Дня 1 листопада того ж 1918 року у Львові Українська Національна Рада перебрала владу і проголосила самостійність Західної України, а 22 січня 1919 року в Києві проголошено з'єднання всіх українських земель в одну соборну й суверенну Українську Республіку.

Волю українського народу на відновлення його самостійної державности пошанував світ крім імперіяльної Росії, яку в листопаді 1917 очолив російсько-большевицький уряд на чолі з В. Леніном. В грудні того року 30,000-на російсько-большевицька армія виступила на підбій України. До оборони столиці України станули тисячі українських добровольців. Дня 30 січня 1918 в нерівному бою під Крутами розбито Студентський Курінь. А після 4-ох років завзятої боротьби, дня 21 листопада 1921 року під Базаром зложили свої буйні голови 359 бійців другого зимового походу.

В обороні самостійности України віддали життя безчисленні тисячі українських патріотів в роках 1918—1921. В році 1933 понад 7 мільйонів знищено штучним голодом. Мільйони згинули в таборах примусової праці, чи віддали життя в боях славної УПА, яка вела збройну боротьбу під час і після 2-гої світової війни. Але всі ті жертви не зламали духа воюючої України. Не помогли ворогові ні хитре ставлення України як члена-основника Об'єднаних Націй, ні безперервна політика русифікації. По сьогодні Україна стоїть в бою за свою повну незалежність і самостійність.

Цей змаг за незалежність і самостійність України веде ввесь український народ при співучасти українців поселених в країнах вільного світу, бо вони знають, що самостійність України найкраще забезпечить їх культурну окремішність і ідентичність. Ми українці Канади є вповні свідомі нашої великої місії супроти українського народу в Україні, яку ми завершимо повним успіхом нашою однозгідною, об'єднаною, всеукраїнською акцією і виступом для відзначення в Канаді 60-річчя Української Державности.

КОМІТЕТ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ
ЦЕНТРАЛЯ

поет прозвучав своїми революційними творами, закликаючи до боротьби з московським самодержавством. Поет бачив ті наслідки московського панування в Україні: „Пожар не гасне, люди мруть, конають в тюрмах, голі, босі..." („Гайдамаки"). Історію революційної боротьби за своє визволення з-під московського гніту Шевченко вірно відобразив у своїх творах. Прагнення українського народу до волі й національно-державної незалежности було мрією протягом століть. Це прагнення не зменшилося й до наших днів, навпаки, воно ще збільшилося. В цьому прагненні український народ застосовує ідеали Шевченка.

Глибокий патріотизм, любови до свого народу й України поет не утратив у найтяжчих умовах десятирічного заслання, його дух залишився незламним: „Карають, мучусь, але не каюсь", — казав поет. Шевченко є єдиний у нас поет, який усіма українськими партіями оцінений по заслузі, бо для всіх його творчість цінна й зрозуміла. Це наша ранішня зоря, що сяятиме в нових днях вільної сім'ї незалежної соборної Української Держави!

П. Савчук

Джерзі Сіті, листопад, 1960.
(„Життя і Школа")

Т. Горохович

ОСОБЛИВОСТІ ДРАМ „ТАЛАН" М. СТАРИЦЬКОГО І „БЛАКИТНА ТРОЯНДА" Л. УКРАЇНКИ

(Продовження)

Але й українські театральні діячі також називали драму „Б.т." несценічною, слабою. Невдачу із поставою цієї п'єси пояснює влучний вислів Лесиної сестри: „публіці бракує таких драм як Троянда, але таким драмам бракує акторів" (лист Л. У. до матері з 30.3.1898 р.). З листування Лесі з матір'ю відомо наскільки авторка піклувалася доброю поставою своєї драми, зокрема журилася виконанням ролі головної героїні. Драму Л. У. друкує по дванадцятьох роках після написання, тоді, коли побачили світ такі перлини як „Касандра", „У пущі", „В катакомбах'. Виходить, що Леся не уважала своєї першої драми аж таким невдалим твором.

Першу виставку „Б. т." здійснила трупа М. Кропивницького в 1899. М. Заньковецька від участи у виставі відмовилась. У виставці цій не знайшли себе у головних ролях ані Ратмірова, ані Карпенко. Успіху п'єса не мала, бо тогочасний склад трупи не був приготований грати психологічні драми, але критика всю вину цього приписала авторці, мовляв, драма настільки слаба, що авторам не було чого в ній грати.

Утруднений контакт українців із Заходом через заборону перекладати українською мовою твори европейських письменників, Ємський „указ", просякання впливів російської культури й охоплення нею великої частини української інтелігенції, переслідування проявів самобутности української культури — все це віддзеркалилось у драмах.

Різняться обидві драми щодо стилю і щодо лексики. Мова „Талану" що є типовою реалістичною драмою багата москалізмами (уборна, аплодують, получка, газовщики, парикмахер та багато інших), що ними користуються не тільки персонажі, але й сам автор у ремарках. Помітні тут також намагання автора збагачувати мову неологізмами (рвія, збитки (витрати), боговірний та інші. Мова персонажів дуже типізована — Квятковська часто користується мовою дитячою, коли хоче примилитись, Олена Миколаївна і Антипов говорять російською мовою, Палажка — мовою селянки. В цілому обидва автори у драмах уживають свою особливу поетичну мову, свої характерні вислови, свої улюблені слова і тим збагатили вони українську мовну скарбницю.

Як бачимо у „Таланті" і „Блакитній троянді" маємо багато елементів загальноевропейського драматичного мистецтва, є в них і типове, що випливає з українського ґрунту. При аналізі мистецьких компонентів побачимо ще особливості творчих спроможностей наших драматургів, їх духовість і творчу оригінальність.

***

Ідея обох драм — це нещасливе кохання, що кінчиться смертю героїнь. Тільки в „Талані" ідея чистого і глибокого кохання не потрактована так глибоко й оригінально як у „Блакитній троянді". Лучицька не поставлена в ситуацію, що в ній вона могла б проявити всю силу своїх почувань. Вона кидає сцену підо впливом інтриґ у театрі, а повертається до неї не з глибокої внутрішньої спонуки — туги за мистецтвом, але тому, що зневірилась у любов Квітки. Сила кохання Гощинської куди більша — це висока і чиста любов, не захмарена ніякими низькими почуттями ревнощів, підозрінь. Кохання Люби й Ореста глибоке і чесне, а жінка в ньому уосіблення краси і розуму, втілення найвищих почувань мужчини, вона справжня блакитна троянда. У п'єсі два погляди на взаємини жінки і мужчини — один — це кохання Данте і Бетріче, „блакитне кохання", другий — це земна любов двох пристрасних сердець. Гощинська прагне бути для Ореста „блакитною трояндою". Хоч розум каже їй бути Беатріче, все ж серце прагне щастя земного, в цьому полягає драматизм образу.

Коли порівняти „Талан" і „Блакитну троянду" із такими драмами Ібсена, як „Гедда Ґаблер" (1890) і „Майстер Бидлер" (1892), ідейно вони дещо різняться. „Гедда Габлер" названа трагедією, але, за висловом А. Ніколля, Ібсен замість показати акцію трагічною, вивів її високого рівня ефективною комедією. Гедда справді не зворушує, вона своїм трагізмом хворобливо смішна. Бо ж яка причина її самогубства? Думаючи, що зробила мезаліянс, тоді, коли завдяки чоловікові духово користає, з глупоти попадає у романтичний зв'язок із циніч-

ним розпусником, який доводить її до самогубства. Доля її не викликує співчуття у глядача. Бо ж хіба у траґедії можливий був би сентиментальний виклик Брека, коли він довідується про смерть Гедди: „Небо допоможи нам, люди не роблять таких вчинків!" („Не можна уявити — продовжує Ніколл — що подібний виклик міг би бути у сцені, коли Едіп витирав очі від сліз, або коли вмирав Гамлет". Центральна ідея „Талану" сильніша від ідеї „Майстра Бидлера". Мистець Сольнес, що спочатку всі свої життєві цілі бачив у своїй професії, яка мала служити на славу Божу і на добро людям, залюбившись у молодій дівчині, знаючи, що перебування на висоті йому фізично неможливо витримати, інспірований дівчиною вилазить на вежу збудованого ним будинку, падає і забивається. Ідея справді плитко потрактована. Якою влучною є тут замітка того ж А. Ніколля — „Коли Ібсен писав „Майстра Бидлера", під оглядом техніки був майстром, зате духово — середнього віку молодцем". „Примари" Ібсена, що подібні темою до „Блакитної троянди" уступають останній глибиною підложжя трагічности героїв. В Ібсена чи в Гауптмана герої терплять за гріхи своїх батьків, героїня „Б. т." страждає за нервовий розклад життя не тільки матері, але цілого суспільства. Навіть найбільш цинічний критик не посмів би назвати Гощинської смішною, як це є у випадку Гедди.

Якщо говорити про сюжети українських драм, то в обох творах вони були справжньою ревеляцією у тодішній українській дійсності. Перед нами нові герої з усіми складними психічними переживаннями. Це не трагічні українські селянки, що терплять через соціяльні умовини життя на селі, але українські інтеліґентки, що терплять через складність своєї психіки, через субтельність своєї вдачі, через свій патріотизм чи через духове багатство. Артистка Лучицька тому нещаслива, що прагне свій талант присвятити потребам народу, духово багата Гощинська саме тому нещаслива, що багато знає, що надто тонко підходить до життєвих конфліктів, зважаючи в першу чергу на добро інших, а не на своє власне.

Сюжет „Талану" — це життя талановитої артистки Лучицької, яка роздвоєна поміж почуттям обов'язку своїм талантом служити народові і коханням до Антона Квітки. Доведена інтриґами лихих людей у театрі до одчаю, за намовами Палажки-няні й благанням Квітки, давши волю серцеві, що прагнуло щастя, вирішує знайти його у „сховищі власному, а не в широкій славі". Та щастя у співжитті з коханим не знаходить, бо занадто кохала, „стала відразу рабою, собакою вірною". Через інтриґу матері Квітки вертається назад до театру, де знаходить справжню любов і цінителів її таланту. Працювати у театрі вже не довелось, бо здоров'я, надірване важкими переживаннями через взаємини з Квіткою і інтриґами в театрі, довго не служить. Артистка вмирає на порозі до найбільшого щастя, бо у вершку своєї слави, в моменті, коли довідується, що Квітка любить її, що готовий віддати своє життя і свій маєток їй і її талантові. Основна фабульна лінія драми доведена до кінця, але побічні лінії лише наведені (Маринка-Жадівницький) або лише згадуються (Котенко-Квятковська). Сюжетом „Блакитної троянди" є також нещасливе кохання. Любов Гощинська з вродженою побільшеною нервовою вразливістю (спадкове по матері, що була психічно хворою) закохується у Ореста Ґруїча, молодого надійного письменника. Гощинська інтелектуально розвинена, з всесторонніми мистецькими і громадськими зацікавленнями, втікає від цього кохання, щоб не робити Груїча нещасливим. Та втеча її спричинює недугу коханого. М. Груїчева, щоб рятувати сина, відшукує Гощинську й доводить до зустрічі її з хворим. Даючи волю своїм схованим почуванням, в моменті відчуття найбільшого щастя із зустрічі з коханим по довгій розлуці, Гощинська тратить психічну рівновагу. Орест лякається цього, а Люба побачивши страх Ореста, випиває отруту.

Хоч на перший погляд сюжети обох драм дуже подібні (трагічне життя жінок, які переживають внутрішню боротьбу на тлі обов'язку і голосу серця), все ж таки істота цих переживань у героїнь різна. У „Талані" переживання на тлі зовнішніх спонук. Вирішення Лучицької були випливом інтриґ чи то у театрі чи матері Квітки. Виведені тут дуже пересічні людські мотиви — зависть і ревнощі. У „Блакитній троянді" (хоч і ужито елемент ревнощів як безпосередню причину поступування Гощинської, але тут він дуже невластивий, зашкодив п'єсі, бо психічний тип героїні таких почуттів не повинен мати), переживання Гощинської випливають із її власних роздумів. Всі події, розмови, душевні рухи героїв, все, до найменших подробиць у драмі підпорядковане внутрішній боротьбі Гощинської. Це і робить „Блакитну троянду" психологічною драмою, драмою настроїв, тоді, коли „Талан" — це реалістичний твір, психічні переживання персонажів дуже подібні до пере-

живаня героїв кращих драм Карпенка-Карого. В цілому драми вносять нові теми в українську драматургію і цим не тільки засвідчують наявність інтеліґенції в українському народі, але й проблематики, що нею цікавляться освічені люди у світі взагалі, а щобільше, що ці герої глибоко зв'язані із проблемами національних інтересів українського народу. В цьому саме найсуттєвіша особливість цих драм і в цьому їх національне значення, дарма, що з мистецького огляду мають вони багато хиб.

Мистецькі вартості п'єси, її драматичність в головному залежать від вміння автора так побудувати драму, щоб з неї якнайприродніше випливали всі події і ситуації в акції п'єси, щоб видно було мету психічного життя героїв. З цього випливає така послідовність праці драматурга: творення зав'язки, аранжування подій в той спосіб, щоб одержати осягнення мети, яка випливає з даних подій; творення і розвиток образів п'єси, які є індивідуальними формами замислу; реалізація зав'язки при допомозі мови, що нею користуються герої, у концепті, у формах дискусій, якими герої актуалізують їхнє психічне життя відповідно до постійно змінених ситуацій у п'єсах.

Пригляньмося ж як побудовані наші драми. Реалізм не подає драматургам жодного ключа щодо форми п'єс (як це було вже згадано), так як це є у випадку традиційного театру Софокля, Шекспіра, Расіна, але реалісти, маючи свої власні початок, середину і кінець драматичної акції, імітують її згідно із відомим Арістотелевим приписом — не концентрація подій, але акція психіки. І так ось у першій дії „Талану" розвивається життя театру, роля в ньому Лучицької, інтриґи Котенка і Квятковської, взаємини Лучицької з Квіткою. Кінець дії — це концентрація психічних переживань головної героїні і висновок з них, що Лучицька належить театрові, а що минуле з Квіткою зосталось за ними. Акція першої дії, наслідком уведення великої кількости як і персонажів, так і проблем, дуже жива, хоч для головної дії дещо забагато розтягнена бічними сюжетами. Друга дія у розвитку акції є важливим етапом, бо Лучицька наслідком дальших інтриг, посилення їх через Квятковську, зневіри у свій талант, а у зв'язку з тим і її захворінням, нав'язуванню залюбленого в ній Квітки, вмовлювання Палажки, намовлювань Антипова їхати до Москви здобувати російську сцену рішається покинути театр і зажити сімейним життям. Найбільш драматичний момент у цій дії припадає на кінець, так зрештою було і в першій як і в дальших трьох. Вершком драматичности п'єси є третя дія, в якій з одного боку через інтриґу матері Квітки Лучицька дізнається, що Квітка не тільки збайдужнів до неї, але й почувається нещасливим (не може одержати праці в адміністрації зіґнорований приятелями через Лучицьку) і з другого боку через відвідини Лемішки (батька Маринки), що приносить їй сердечного листа від Безродного, який запрошує її вернутися до театру, а вкінці глибоко діткнена безпідставними ревнощами Квітки залишає дім Квітки під час бурі і громів. Тут є середина акції. Четверта дія з композиційного огляду дуже цікава й оригінальна. Старицький відобразив у ній багато моментів із життя українського театру, що боровся не тільки із закулісними інтриґами, кар'єризмом заздрісних і нечесних людей, але із загальновідомими перешкодами адміністраційного цензурного характеру. Сцени із забороненої п'єси М. Старицького „Богдан Хмельницький" уводить він у текст 4 дії, використовуючи їх для посування акції драми. Сплетення ролей драми „Б. т." із ситуацією в „Талані" незвичайно оригінальне. Виступ Лучицької як дійсної особи „Б. т.", а Квітки як „Талану" сплітається і це доводить до особливо драматичної сцени в кінці дії. Хоч, по-моєму, якщо йдеться про образ Лучицької, ця сцене не відповідає характеристиці такого психічного типу, яким є Лучицька. Дія п'ята — це наче соняшний день після великої бурі. В душі Лучицької рівновага. Фізично вона вичерпана наслідком останніх переживань, але сповнена охоти до життя. Вона очарована соняшною погодою, візитами приязних людей, квітами

Кінцева сцена „Талану" повна трагізму. Лучицька вмирає в моменті, коли могла б бути вповні щасливою.

Композиція „Блакитної троянди" має декілька хиб: зайві сцени у першій дії (прихід дітей, малювання Люби, візита Крицького), надто розтягнені такі сцени як розмова поміж Санею і Милевським, Проценком і Олімпією Іванівною, недостатнє вмотивування, раптовість божевілля. Найбільша слабість „Блакитної троянди" в тому, що конфлікт розвивається дискусіями, нема акції у фізичному рухові тільки у розмовах, герої не втягнені в конфлікт в тій мірі, вимагає цього акція психіки. В Ібсена дискусія і герої втягнені в конфлікт, тому герої не сплощені, як наприклад Орест у „Блакитній троянді", але вони повні життя і виразу. Драматичні ситуації недостатньо вмотивовані. Хвороба Ореста вза-

галі невиправдана. Але у драмі Лесі Українки є багато елементів, що зраджують майстра: це глибокий конфлікт, що побудований на загальнолюдській проблемі — боротьбі за ідеал, це складність людської душі, це ідеал високого, моральний героїзм, такий властивий світоглядові і стилеві Лесиної драматургії, це ядерність діялогів у деяких місцях, багатозначність вислову, ритм мови.

У першому задумі письменниці мусів бути інший текст, пов'язаний із громадським становищем героїні. Із цензурних оглядів сцена з Крицьким залишилася непов'язаною із загальною драматургічною лінією твору. Авторка свідомо обнижує вартість композиції драми (як це видно із її листа до матері перед виставою п'єси) на те, аби показати багатство духових зацікавлень героїні. Заник драматичного напруження, що наступив через сцену з дітьми, розвивається дальше розмовою про щастя, кохання. Любі уявляються вони як „чудова поема", погляд Милевського про кохання і шлюб дратує Гощинську, вона просить Саню заграти щось, мовляв „музика зміняла і каміння в живі істоти" (тема ця стане основною в останньому творі Л. У. „Орфеєве чудо"). У фінальній сцені І дії наступає порозуміння закоханих сердець. Вона, ця сцена, за Бабишкіном, написана „з поетичною красою і драматургічною досконалістю". Нема слів признання в любові, але наспівування італійського романсу і вигук Люби: „Ах яка чудова ніч, а ми й не дивились!" Постать Люби заливає місячне сяйво. Цим усім сказано значно більше ніж міг би дати навіть найтонший діялог. Друга дія — це боротьба почуттів і їх перемога. Все підпорядковане цій боротьбі. І в цій дії є зайві епізоди (сцена з малюванням в присутності гостей, сцени Саня-Милевський і лікар — Олімпія Іванівна хоч і потрібні для характеристики головних героїв, але надто розтягнені). Дія третя розроблена до деталів. Епізод з панночками і Орестом, ревнива злість, з якою говорить про панночок Люба, дещо незрозуміла з погляду логічного розвитку образу. Ревнощі — це ніяк не симптом божевілля. Першим кроком до недуги Люби була підслухана розмова Ореста з матір'ю, з якої героїня довідується про ненависть матері. Розмова Люби з Орестом ведеться на високих нотах з гострими перехожами від одчаю до зневіри.

(Далі буде)

Д-р Н. Апонюк професором Манітобського університету

З початком цього академічного року до професорів у Слов'янському Відділі Манітобського університету включено д-р Наталю Апонюк. Вона є аситент-професором у навчанні української і російської мов.

Наталя Апонюк здобула докторат у ділянці слов'янських мов і літератур, спеціялізуючись у російській і українській літературах в Торонтонському університеті 1974 року.

Ступінь бакалавра вона здобула в Саскачеванському університеті в Саскатуні, а магістра (М.А.) в Торонтонському університеті. Вона також студіювала в Московському Державному університеті як учасниця цілорічного обміну студентів. Була вона на студіях і в Гарвардському університеті. Для того вона мала стипендії від Кенада Кавнсил, від онтарійського уряду, і пропам'ятну стипендію ім. Шевченка.

Досвід у навчанні своїх предметів вона набула в Рід Колегії в Америці, в Торонтонському університеті, а оце недавно в Албертійському університеті в Едмонтоні.

Д-р Наталя Апонюк є дочка о. митрата і добродійки Апонюків, заслужених працівників в Українській Греко-Православній Церкві в Канаді. Батьки її живуть у Давфині.

Д-р Наталі Апонюк бажаємо світлих успіхів в її професійній праці.

СЛОВО ПОДІБНЕ БДЖОЛІ — ВОНО МАЄ МЕД І ЖАЛО.
(Талмуд)

Олекса Ярицький

НА ТАРАСОВІЙ МОГИЛІ

(С п о м и н)

Весною 1918 р. вирушила наша Перша сотня Січових Стрільців під звуки бадьорого маршу найкращими вулицями Києва, Хрещатиком та Олександрівською, до пристані на Дніпрі, щоб відплисти до Канева.

Пароплав „Могучий", на який ми всіли, злопотів весело крилами, спровола віддалюючись від берега, та понісся вниз до ланцюгового мосту. Нас прощала полкова музика.

Поминули ми один міст, потім другий, залізничний, і незабаром утратили з очей нашу гордість і славу — золотоверху столицю. І ніби жалко робилося. Та ми всі раділи мов діти, що пливемо тим славним Дніпром, по якому плавали колись дружинники, йдучи походом на Царгород, або вільні козаки-запорожці, що чайками стрибали через Дніпрові пороги.

Тепер пливли ми — галицькі січовики, українські вояки. Незабаром пароплав причалив до пристані біля містечка Трипілля, осідку повстанчого отамана Зеленого. Скинув декілька подорожніх, приняв на поклад нових і поплив дальше до Ржищева і Переяслава, відомого з трагічної умови Хмельницького з москвинами. Вкінці заплив до повітов. міста Канева. Тут сотня мала спинитися, щоб завести лад у повіті. Ми висіли й рушили походом до міста. У вечірнім сотеннім наказі проголошено нам, що завтра буде велика парада. Стрільці мають вичистити кріси й чоботи, бо підемо на Тарасову могилу.

На другий день раненько сотня вирядилась та дожидала сотника Домарадського. Сотник прийшов, відібрав звіт і пояснив, що це велике свято для нас: „Сповнились мрії батьків і дідів наших: нам, вибранцям долі, пощастило привітати могилу пророка з волею України. Пошануймо цю хвилину врочисто й гідно!"

Впала команда: „Сотня струнко Чвірками праворуч, напрям за мною, кроком руш"... Позаду їхав світливець, наймлений сотником, зробити пам'яткову світлину на могилі.

Ми пішли дорогою попід гору, відтак дерев'яними сходами нагору. Сходи скрізь порізані ножиками. Це відвідувачі-прочани вписувались так на вічну пам'ять. Зараз за дерев'яними сходами починався садок: На деревах видніли блакитно-жовті написи: „Не нищити деревець-"

Попри хатину вартівника вийшли ми далі на могилу. Сотник скомандував: „Струнко, вправо глянь!" Сотня обійшла три рази могилу почесним ходом, опісля сотник станув на самім верху та грімким голосом почав промову, з якої ще й досі пригадую зворушливі слова, що глибоко врилися в душу. Серце билося в грудях і сльози самі тиснули ввічі. Та це були сльози не бідних рабів, а плач радости й щастя, бо кожному з нас пригадався заповіт Шевченка:

„І мене в сім'ї великій, сім'ї вольній, новій
Не забудьте пом'янути, незлим тихим словом"...

І пом'янули сини землі Осмомисла великого Кобзаря! Найкращі вояки, найбільшого нашого Пророка. Бо не було б Січових Стрільців, не було б кому рятувати Уряду Центральної Ради у найгрізнішій хвилині, не було б і Берестейського миру, не було б і Держави. А без Кобзаря?... Хто це знає — може про Україну і слуху б не стало „під московським караулом"...

Сотня рядом перейшла потім через хату, де є пропам'ятна книга прочан. Перший вписався сотник, опісля кожний стрілець. Далі розходились Січовики гуртками оглядати з усіх боків могилу, садок і цілий краєвид:

„Щоб лани широкополі і Дніпро і кручі
Було видно, було чути, як реве ревучий"...

У хаті Шевченка оглядали ми вишивки над іконами та власноручні малюнки Кобзаря. Сторож із дружиною пояснювали, як хто чогось не розумів.

Довго побули ми на тім святім для кожного Українця місці, аж сотник заповів збірку. Відходили ми, забираючи по грудці землі на пам'ятку, чи пільні квітки з могили, щоб засушити їх на спомин. Кожний відчував повагу хвилі. Кожний був гордий, що побували на Тарасовій могилі...

НАШІ ЩИРІ СПІВЧУТТЯ

З приводу упокоєння д-ра Богдана Мартиновича, редактора „Канадійського фармера", який відійшов з цього світу в четвер, 2 лютого 1978 р., у Вінніпеґу, редакція „Променя" складає оцим глибокі і щирі співчуття родині Покійного — дружині Ромі, синові Орестові та дочці Тані.

В і ч н а Й о м у П а м'я т ь !

Ярина Зоряна

ДИВЗІЛЛЯ У СЕРЦЯХ

(До Авторського Вечора Ольги Луцик — псевдо Ірина Плай)

Пройшов вечір, повний в теплоту, щирість та пошану до авторки. А громада, що так спонтанно і жертвенно прийшла, щоби послухати слова — різьблені серцем, мрії колисані в снах, та сльози і усміх у піснях, — подивляла, раділа та гордістю сповнювалася вщерть!

Таких Вечорів у нас не багато.

Оглядаючи розложені на столиках дбайливо великі надбання-багатства — в рукописах та рядки розсіяні по часописах і журналах, — думала громада: Чому ж ці скарби не ясніють між світочами мистецтва літератури, не ясніють на розлогих полицях?!

Відповідь проста:

Авторка не сензаційна Світлана Алілуєва, що так легко збирає мільйони за свої твори. Вона дочка, нашого поневоленого народу, передає скарби народні. Говорить про кривду і біль... кому ж крім нас, її братів і сестер цікаво про це знати? Вона ще й двигає все своє життя, тягар родинний і громадський... В неї до пересади скромність... незарадність... і можна вичислювати ще й ще різного роду заборола... Залишім всі міркування, стрічаймо нашу авторку щирими словами, та квітами рясними, бо вона являється у нас: мавкою чарівною, весільним барвінком, в п'єсі „Князях гуцульських полонин", квилить сумно-тужно за покиненою Батьківщиною, в оперетці „Під баварським небом". Всміхається чарами до нас в оперетці — для вічно юних сердець „Салютом весни", де вітер і квіти, і весна, і діти поклін нам несуть.

І дальше понад Прутом, полем, стежками, ввижається рідне місто, чи село, відбивається символічним „Далеким відгомоном Києва"... предків наших на преріях Норт Дакоти. Біжать спогади про юні дні до міста Льва та осідають ген, на „Космацьких Верхах".

„На перехрестях" — трагічно розгубленого нашого народу... знаходимо себе взаємно.

Ділимо „Тривожні та осінні дні" та „За далекими морями".

Вслухаємося у власний стукіт ерця, що вдячним ритмом вибиває марш у грудях. „Дивзіллям" наповнились наші спрагнені серця та „Бузковим ароматом" впились наші груди.

І забули, направду „Забули всю печаль" влухаючись ще раз в дует молодих людей, що нісся до нас відгомоном невільничих уні-остів, з лихоліття війни „Під баварським небом".

Зголоднілі наші душі жадібно ковтали поживу... і наситилися на деякий час. З вдячністю шукали в кишенях та гаманцях „зелених", щоби побороти забороло, хоч частинно допомогти появі скарбів авторки.

Міннеаполіс, Мінн., січень, 1978 р.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Президії Секретаріяту СКВУ в справі III Конґресу Вільних Українців

(ІС СКВУ) — Згідно з постановою XII Пленарної Сесії Секретаріяту СКВУ, доводимо до загального відома, що, на основі статуту СКВУ, III Конґрес відбудеться в днях 23-26-го листопада 1978 р. в Нью-Йорку, ЗСА.

В III Конґресі мають право участи через своїх делеґатів: Українська Католицька Церква 20 делеґатів, Українська Православна Церква — 20 делеґатів, Українські Євангельські і Баптистські Об'єднання — 10 делеґатів, крайові центральні репрезентації: КУК, УККА, СУОА, центральні репрезентації українців Европи, Арґентіни, Бразілії — по 30 делеґатів, міжкрайові надбудови — по 5 делеґатів, крайові організації — по 3 делеґати. Крім них, в III Конґресі мають право участи, як повноправні делеґати, всі члени Секретаріяту і Контрольної Комісії СКВУ в сучасній каденції.

Для підготовки III Конґресу Президія Секретаріяту СКВУ покликала Підготовчий Комітет, в складі: о. д-р митрат В. Кушнір — голова; Й. Лисогір, М. Плав'юк — заступники; голови комісій: програмової — М. Кушпета, організаційної — І. Білинський, статутової — І. Рожанковська, фінансової — Б. Гнатюк, номінаційної — Л. Філь, церковно-релігійних справ — буде призначений Проводом Українських Церков.

Президія Секретаріяту СКВУ закликає всі складові організації СКВУ виповнити свої статутові зобов'язання, бо лише такі організації матимуть право висилки делеґатів на III Конґрес.

Додаткові інформації в справі III Конґресу Президія Секретаріяту СКВУ своєчасно перешле проводам всіх складових організацій СКВУ.

Президія Секретаріяту СКВУ

LESYA UKRAINKA

by
PERCIVAL CUNDY, TH. D.
West Collingswood, New Jersey

(Continued from February issue)

The peasant's hut stands on damp earth,
The master's house is built on stones.
'Tis doubltless true, as people say,
The gentry have the whiter bones.

The peasant's hands are hard and black,
The lady's have a softer hue.
'Tis doubtless true, as people say,
The gentry's blood indeed is blue.

The peasant, curious to learn if
Those bones are white in every part,
To see if that blue blood would show,
Might stab the master to the heart!

She began by writing lyrics and at the age of twenty published a first collection of them, *On Wings of Song,* 1892, followed by *Thoughts and Dreams,* 1896, and *Echoes,* 1902, each marking an advance in imaginative power and technical strength. An analysis of these volumes containing 180 pieces in all, shows that her themes can be classified in six main categories; love, nature, personal experience, the poet's consciousness and mission, love of country, and social and humanitarian problems. The theme of love occupies the smallest place among these divisions. Her circumstances probably shut her out from many experiences in this field that could be reflected in poetry, but in any case she was very reserved in expressing her private feelings. Among those dealing with nature there is one poem, *Autumn,* which is strikingly original and forceful. As to her poetic consciousness, there are several places in which Lesya expresses a sense of the physical weakness which made her feel inadequate to the task laid upon her, as for example, in the lines:

O speech, thou art my only armament,
And both of us should not be vainly spent,
Perhaps in other hands unknown, who knows,
Thou'lt be a better sword 'gainst brutal foes.

Love of country is a theme which runs more or less through all her poetry, dramatic as well as lyrical. But the expression of this love is mingled with pain, first because of separation from her homeland, and second, because in returning to it from a freer atmosphere in other lands she felt all the more the weight of the oppression exercised by the Tsarist government which was determined to blot out her people's national consciousness, and furthermore because so many were ready to yield to the pressure. It was feelings such as these which inspired the biting lines in her *Reminder to a Friend:*

Yes, we are slaves, none worse are there on earth!
The Fellahs, pariahs, know no fate so dire,
For they have common sense, keep their thoughts close,

While in us burns unquenched the Titan's fire.
Yes, we are paralytics with bright eyes,
In spirit rich, but in strength there's a dearth,
Behind our shoulders we feel eagle's wings,
But still our feet are fettered to the earth.

Because of the large place that social-humanitarian themes occupy in her lyrics, some have vainly tried to represent Lesya Ukrainka as an active Marxian revolutionary. This is absurd on the face of it. She does indeed raise a vigorous cry on behalf of the oppressed toiling class, coupled with the challenge to arise and wreak vengeance on the tyrant and promises of coming liberation. In one of her poems, the poetess is looking at the pictured record on an Egyptian monarch's tomb detailing the Pharoah's glories achieved at the cost of thousands of the common people's lives. The king's name, however, has been erased by some means so that none can now tell who he was. The poem concluded:

The king with tyrant's face is long since dead;
He left behind him what? A name erased.

O poets, waste no dreams! O scholars, make no search
To learn who was that king and what his name!
Of his huge tomb just destiny has made
A people's monument — Let Pharoah die!

It is certainly part of the poet's task in general to trumpet forth the evils in the social structure of our common humanity. As such, Lesya Ukrainka felt deeply the historic wrongs wreaked upon the common people and voiced

her indignation in winged words. This was simply the natural cry of protest, encouragement, and prophecy which came from a generous soul which hated evil and injustice and needed no motivation from Communistic or other special ideology.

Great, however, as was Lesya Ukrainka's originality in the field of the Ukrainian lyric, her greatest achievements were in the form of "dramatic poems," a genre which she developed herself and used almost exclusively from about 1902 onwards. The transition between the two may perhaps be indicated by a series of lyrical-epic poems, such as *Robert Bruce, King of Scotland, Isolda of the White Hands* and the like, all of which contain a considerable element of the dramatic. Yet this dramatism was not entirely new in Lesya's work, for even among her lyrics we find monologues, dialogues, and single dramatic scenes, such as, for example, *Iphigenia in Tauris* in *Thoughts and Dreams* already mentioned. Her bent toward the drama had been fostered in early years by her acquaintance in Kiev with the Starytsky family who were well known for their interest in the theatre. Her first attempt in this line was a prose drama, *The Blue Rose,* produced on the stage in 1896, but which failed to success for various reasons, not the least of which was the failure of the actors to cope with the material provided. This discouraged her for some time in pursuing this species of composition. However, two years later, she began work on a dramatic poem in several scenes and then laid it aside for nearly ten years before completing it. It is called *In the Woods.* The action takes place in North America during the Puritan period. The sculptor, Richard Ayron, is a believer in art for art's sake, while his fellows, the severe Puritans, demand that his art must be applied to practical ends; hence the conflict which forms the subject of the piece. It is quite probable that Lesya here was symbolizing the the conflict of attitude with which she had to contend on the part of much of her own public. She was often critized for choosing exotic themes instead of using domestic Ukrainian subjects by those who could not or would not understand her aims as an artist. Some said her work was "laudable but unreadable." On one occasion she said, "What people want is what they must not have." And again, "The Muse must never do what it should, but only what it yearns to do." The first dramatic poem to appear was *The Possessed,* 1901, composed in four scenes. The action is laid in Palestine in the time of Christ. Mariam cannot accept Christ's doctrine of love for all, even for one's enemies and asserts that hate can be justified and that it is impossible to love one's enemies:

> What? Only he can know no hate,
> Who all his life has never loved!

Two more of these dramatic poems followed, *Babylonian Captivity* and *On the Ruins* in 1902. Both are based on Hebrew history and the Bible. Beneath the surface is a manifest symbolization of Ukrainian conditions in Russian bondage and it is clear that the writer intended that her readers should perceive her meaning and apply its lessons to themselves.

Still others came out with increasing power. *Cassandra* was begun in 1902, but only completed in 1907. Here the action is placed in ancient Troy just before its fall. Cassandra, the queen, is the only one who perceives the signs of decay in Troy's social order which will bring about its fall. She prophesies what will come to pass, but no one believes her sufficiently to take steps to avert the disaster. Three Moments, 1905 is called a "dialogue," by the author, but it is far more than that. It shows the conflict in principles between a Girondist idealist and a Montagnard realist during the stormy days of the French Revolution. *Rufinus and Priscilla,* begun 1906, completed 1909, was one of her works which Lesya considered among her best and for which she had a special affection. The first two acts were written at one stretch with scarcely a correction or emendation, but the remainder cost her much labor and a good deal of special reading. The action is laid in Rome in early Christian times. The conflict lies in the soul of Rufinus who cannot accept the doctrines of Christianity but who is devotedly attached to his wife who is an enthusiastic Christian. When Priscilla is arrested and condemned to death, rather than be separated from her, Rufinus voluntarily shares her fate, although he has no conviction as to the heavenly rewards for a martyr's death. Three other dramatic poems, *In the Catacombs, The Field of Blood,* and *Johanna, Wife of Chusa* are connected by their subjects which are similarly drawn from Early Christianity.

Somewhat apart from the rest of these dramatic poems in regard to subject and location stands *The Noble Woman* which was written in Egypt in the space of three days in 1910. It is one of the few works in which Lesya Ukrainka openly dealt with Ukrainian questions and used

a Ukrainian subject, although the material here is not contemporary, but historical. The Kozak maiden, Oksana, marries Stepan, a Ukrainian by birth but who has been living in Moscovy and there has entered the Tsar's service. Oksana goes with her husband to Moscow, but it is hard for her to get used to the Asiatic customs of Muscovite life compared to the freedom which women enjoyed in Ukraine. The situation becomes tragic when she discovers that her husband has become „Muscovized." Stepan finally awakens to a realization of the ties which still bind him to Ukraine, but by then it is too late. At the end he says:

'Tis fate that's dealt with us so bitterly
That God must certainly forgive our sins.
Some wipe the blood from wounds, we from our hearts.
Some are exiled and some in prisons pent,
But we bear chains that are invisible.

It is probable that Lesya chose this subject because of the not infrequent reproaches that she disdained to choose Ukrainian subjects in her poetry. The comparative absence of such material may be accounted for by her long absences from the homeland and her consequent lack of opportunity of observing Ukrainian life at first hand. However, a better explanation is that she deliberately chose the subjects of her dramatic works from non-Ukrainian sources, turning instead to the life of the ancient Babylonians, Hebrews, early Christians, Greeks, Romans, medieval Spaniards, North American Puritans, and Frenchmen of the Revolutionary era in order to gain freedom in treating the matters about which she wished to write. After all, such things were merely external, and she no doubt wished to get away from the details of contemporary life so as to direct attention to the working out of the psychological conflicts in the souls of her heroes. And it is precisely in this field that Lesya Ukrainka was most truly contemporary, analyzing thus the most pressing problems in Ukrainian society of her time.

As has been pointed out, her work increased in brilliancy during the closing and most trying years of her life. In 1911, in the space of three days she produced her masterpiece *Forest Song* after having written it over three times in order to shorten it. All Ukrainian critics grow lyrical in praise of this "fairy drama in three acts" and with justice. To quote just one: "In truth this is a symbolic drama of profound psychological interest, of an extraordinarily deep and tender lyricism, the language of which, full of the rich treasures of popular folklore, is most harmonious and musical. Without exaggeration, one can say that it is an outstanding work, not only of Ukrainian, but of world literature. It has already been compared with the work of Hauptmann and Maeterlinck and has emerged with honor from the comparison. The pity is that it is almost untranslatable; the finest translation must perforce destroy two-thirds of the marvellous aroma of its poetry."

Three other great poetic dramas followed, which, if not in the exceptional class of *Forest Song*, in no way fell behind it, simply dealing with other subjects. *Martianus, the Lawyer*, 1911, takes us again to the period of Early Christianity, the scene being laid in Puteoli, near Naples, about 300 A.D. Martianus is a secret Christian because it is so ordered for the best interests of the Church. This gives rise to the conflict between Martianus' obedience as a Christian and his wife and children, the result being that the latter are alienated from him. The tragic role that Martianus is compelled to play is a severe test to his human feelings but he plays it manfully to the end. In *The Stone Host*, 1912, Lesya Ukrainka took another unexpected step in working on the theme of Don Juan, already treated by many writers of world importance. Here again she managed to give the subject a new and brilliant symbolical significance applicable to Ukrainian conditions. The last of her great symbolical dramatic poems was *Orgy*, 1913. The action takes place in Corinth during the period of the Roman domination of Greece, the conflict arising from the oppression of the old Greek culture by the younger military might of Rome. Anteus, the poet-singer, can in no way reconcile himself to the prostitution of Greek art for the delectation of the Romans, and when his wife dances for some of them, he kills her and then strangles himself with the strings of his own lyre. The poetess manifestly intended her readers to substitute Russia for Rome, and Ukraine for Corinth in order to perceive their situation at the present time. On this gloomy and pessimistic note Lesya Ukrainka was compelled by death to break off her creative work in the midst of its finest flowering.

Apart from the intrinsic value of her work, the chief merit of Lesya Ukrainka in regard to Ukrainian poetry was that she was a beneficent innovator both as to form and ideas. Emerging from the influence of the post-Shevchenko tradition, she labored consciously to lead Ukrainian

literature out of its provincial preoccupation with domestic theems. With the clear conviction that every national literature must needs have its own distinctive coloring, she saw that it must also profit by conforming to universal standards and developing within its frame-work the ideas common to all humanity. This outlook of hers can be seen even in her childhood and adolescent lyrics with titles such as *Sappho, Mary Stuart's Last Song, To My Piano, Dante's Wife,* and many others. Such themes were a novelty in the tradition of Ukrainian poetry. At the same time she experimented successfully with European poetical forms hitherto unused by Ukrainian poets. These characteristics of an innovator dissatisfied with the current forms and ideas derived from tradition made her a new and vitalizing force in Ukrainian literature. Sensing that society had entered on a new phase of development, and feeling that the people were sufficiently awakened to a knowledge of and interest in the nation's past, she felt that it was necessary for the younger generation to create a literature which should run in the general current of world ideas. She also introduced a new psychological attitude into her people's literature, not one of looking backwards and sighing over a glorious if somber past, nor of weeping helpless tears over what was irretrievably gone, — which was indeed a prevailing mood with the successors of Shevchenko, — but a psychological attitude of faith in the innate strength of the nation and a recognition of the compelling necessity of battling on with a firm conviction of ultimate victory. True, there is sometimes in her verses a melancholy note even in such bold assertions, but it is not always possible for the rugged in health to maintain a mood of calm and constant assurance in the future. In any case — not to look backwards, never to lose heart, incessantly to fight and never to doubt of ultimate victory — this is the main ideological content of Lesya Ukrainka's poetry.

Lesya Ukrainka began to enjoy an ever-growing appreciation of her contribution to Ukrainian literature only after her death, but this is usually the case with most innovators, particularly in the intellectual and artistic fields. Her heroic tone and the neo-romanticism of her dramatic poems based on hitherto unfamiliar themes did not meet with a large response at first from the general public, but that response is growing as the years go by. It is now realized that she possessed a remarkably strong poetical idealogy, universalism in the choice of themes, a profound penetration of the varieties of human psychology, together with a style highly lyrical and at the same time charged with vital energy. She had a vast amount of energy, but unfortunately, little physical strength to supply its output. In her soul she cherished an ideal of harmonious life from which all that defiles was to be swept aside by human hands; to achieve this future harmoniusness she was ready to battle as much as lay in her power, if not with her hands, then at least with her words. The pity was that she who had the soul of a fighter was precluded by physical weakness from entering more actively and personally into the great conflict.

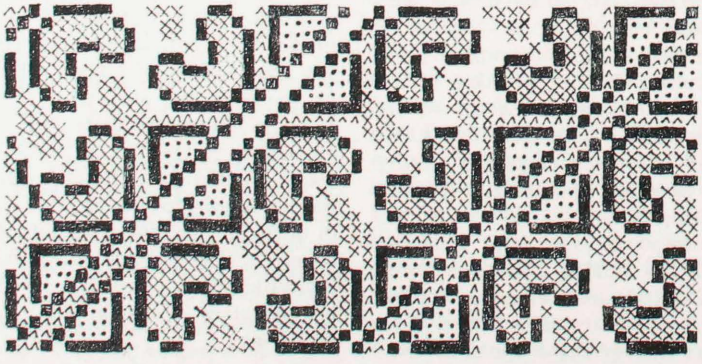

Фрагмент вишивки з жіночої сорочки з Буковини, село Сторонець-Путилів, повіт Вижниця.

Стіби-хрестики в кольорах:
■ чорна, X червона, • жовта (ясна), √ зелена (темна)

Музей Союзу Українок, Східня Філія

Українці в Оттаві нагороджені срібною медалею

Федеральний уряд Канади нагородив пропам'ятною срібною медалею двоє українців з Оттави. Панну Любу Подольську і пана Антона Лазаровича.

В супровідному листі було зазначено, що нагорода у формі пропам'ятної срібної медалі, є для відзначення 25-літнього Ювілею Королеви Єлисавети II. Медаля є дана на знак вияву признання за надзвичайну працю, тим хто отримав, в їх різноманітних дорогах життєвого зацікавлення, особистого, чи громадського.

Панна Люба Подольська — дочка бл. п. о. Подольського і бл. п. добродійки. Родина походить з Саскачевану. Отець був настоятелем парафії Української Православної Церкви Успіння Пресвятої Богородиці в Оттаві.

Люба закінчила фізико-математичні науки (саєнс). Працює більше як 20 років учителькою, тепер в Гайкрест Гайскул, де навчає в 9-ій, 11-ій і 13-ій клясах. Її науковий ступінь є „Мастер оф Едюкейшен" і „Беч. оф Саєнс". Вона є асистенткою директора ассоціяції професійних людей фізико-математичних наук, також займається координацією і належить до управи комітету тієї ділянки науки в „Скулборд" в Оттаві. Працює невпинно і віддано. Є шанована і люблена серед учителів. Співає в українському православному столичному хорі. Любить плавати, а особливо грати в „кюрлінґ", тож не диво, що у школі є головою того клюбу. Кожну працю виконує сумлінно і з посвятою.

Пан Антін Лазарович народився в Мічам — Саскачеван, бувший питомець Інтитуту Петра Могили в Саскатуні. В 1939 році переїхав до Торонта, де включився в українське громадське життя. За його головування будовано Катедру Св. Володимира в Торонто. В 1941 році вступив добровільно до Королівського Канадського летунства і перебував на европейському континенті до закінчення другої світової війни. Вернувшись до Канади, був активним членом в Канадському Легіоні і Ротарі Клюбі, та в обох згаданих інституціях був якийсь час головою. Був він сім років головою Української Православної Церкви в Оттаві. Під його проводом куплено нову площу для церковної громади, на якій в 1963 р. побудовано теперішний церковний будинок. Тепер пан Антін є тростом православної громади, бере активну участь у будові нового храму, є членом управи ТУС, співає в українському православному столичному хорі, та допомагає де може своїм знанням і досвідом. Є шанований і люблений громадою, як також і на праці, яку виконує сумлінної і віддано.

Сердечно вітаємо пана Антося Лазаровича з отриманням медалі признання і бажаємо в здоров'ї та щасті продовжувати намічений шлях своєї праці.

Діти вітають королеву Єлисавету

Борис Заячковський

У зв'язку з приїздом достойних гостей, 17 жовтня 1977 р. під проводом міністра М. Лаланда, зібралось сорок дітей, щоб привітати королеву Єлисавету II.

Діти були повбирані у свої національні одяги, по двоє від кожного народу, що живуть у Канаді, творили гарну привітальну лаву в Парляментарному будинку.

Від нашої Оттавської православної громади був вибраний Борис Заячковський. Борис є учнем Курсів Українознавства і Музики, належить до Вівтарної Дружини в церкві і є примірним учнем у школі. Він мав нагоду вітатись і говорити з королевою, яка питала звідки він походить, яку націю репрезентує і розпитувала про гарний барвистий кіптарик та вишивану сорочку. Борис радо відповідав, бо любить нашу ношу. Ми горді і вдячні Борисові що так гарно репрезентував наш народ в Канаді.

Галина Михальчук

Змога жити, вчитися й ділитися своєю культу
це один із шляхів, яким ви можете зробити К
сильнішою. Скористайте з цих можливостей!

Це добра нагода

Багатокультуралізм належить до постійних напрямних уряду, а його вплив позначує собою всі ділянки канадського життя. Почерез багатокультурні програми ваш уряд дає змогу людям з різнородною культурною спадщиною використовувати свої ідеї з вигодою для себе, для своїх національних груп та всього канадського народу. Скористайте з можливости збагатити ваше власне життя та допоможіть зробити Канаду сильнішою!

Ційсна істота багатокультуралізму

Багатонаціональна культурна політика не тільки допомагає етнічно-культурним групам; вона бо діє в трохи ширшому обсязі. Ця політика має горизонтальний вимір, що впливає на всю діяльність федерального уряду, забезпечуючи координованість федеральної політики, що віддзеркалює багатонаціональну канадську дійсність та проблеми етнічно-культурного суспільства такими, які вони є.

Директорат справ багатокультуралізму слідкує за тим, щоб органи масової інформації правдиво зображували культурне життя етнічних груп. Одним із завдань міністра, що відповідальний за справу багатокультуралізму, є забезпечення однакових спроможностей для свіх канадців, незалежно від їхнього етнічного походження, — тому що в Канаді всі рівні.

Новий дух взаємозрозуміння

Справа національної єдности вимагає уваги з боку всіх канадських етнічних груп. Ізоляція будь-якої етнічно-культурної групи веде до послаблення Канади. У шуканні шляхів до нового взаємозрозуміння дуже важливим є те, щоб кожна етнічно-культурна група подумала над цим питанням та висловила свої погляди, — тому що майбутнє Канади є однаково важливим для всіх нас.

Визов багатокультуралізму

Освідомити людей в тому, що спільними зусиллями можна розв'язати спільні проблеми — це така справа, що не завжди буває легкою. Підтримуйте ж свій уряд- Єднайтеся зо всім канадським народом! Дайте свій вклад у спільні зусилля, щоб зробити Канаду зразком для всього світу: багатокультурною, двомовною нацією, де кожний громадянин може жити мирно і в достатку. Живіть, учіться та діліться своєю культурною спадщиною, щоб допомогти справі скріплення Канади.

У зв'язку з своїми поглядами й пропозиціями, а також у справі інформацій звертайтеся на таку адресу:

Multiculturalism
16th Floor
66 Slater Street
Ottawa, Ontario
K1A 0M5

Багатокультуралізм

єдність у різноманітності

турною спадщиною,

Канаду

!

Honourable Norman Cafik
Minister of State
Multiculturalism

L'honorable Norman Cafik
Ministre d'Etat
Multiculturalisme

МУЗЕЙНІ ВІСТІ

МУЗЕЙ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

ПОДОРОЖУЮЧА ВИСТАВА Музею Союзу Українок Канади

Ця виставка під назвою „УКРАЇНЦІ В КАНАДІ: ЇХ ЧУДОВА МРІЯ", зображує історію перших українських поселенців в Канаді за посередництвом народнього мистецтва, фотографій та документів. Українська культура в Канаді завжди представляє високу якість і ця виставка відкриває час краси нашої культури, що виявляється в таких формах мистецтва, як дереворит та інкрустація, вишивки, народний одяг, кераміка і тканина. Одночасно, етноісторична аналіза українсько-канадського розвитку допоможе нам зрозуміти дещо більше про наших людей, які посідають здібності до різного рода мистецтва, та про їхній вклад у розвиток канадської держави в роках 1894—1930.

„ЇХ ЧУДОВА МРІЯ" є проєкт Крайового Музею Союзу Українок Канади в Саскатуні, якого уможливила фінансова допомога Крайових Музеїв Канади. Вистава має обсяг 1200 квадратових футів, що міститься в пачках, кожна около 70 квадратових футів. Така конструкція дає можливість меншим і більшим музеям розмістити виставу вигідно. Музей започаткував цю виставу в березні 1977 року і вона буде продовжена ще два роки, в більших центрах провінцій Манітоби, Саскачевану і Альберти. Нижче подаємо місцевості, де і коли можна буде оглядати цю виставу в 1978 році:

Alberta Provincial Museum, Edmonton — March 4 — April 23, 1978.

Museum of M & N, Winnipeg — April 24 — June 5, 1978.

Glenbow-Alberta Institute, Calgary — June 17 — August 6, 1978.

Sir Alexander Galt Museum, Lethbridge — August 19 — October 8, 1978.

Medicine Hat Museum, Alberta — October 21 — December 10, 1978.

Red Deer Museum, Alberta — December 23, 1978 — February 11, 1979.

ПОЖЕРТВИ НА БУДОВУ МУЗЕЮ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

П-во Ґері М. Бойчук — Саскатун, Саск.	$500.00
П-во Фред М. Бойчук — Саскатун, Саск.	500.00
Пан Іван Грицан — Саскатун, Саск.	200.00
Пані Марія Пернаровська — Саскатун, Саск.	100.00
Пані Ґеня Стратійчук — Саскатун, Саск.	20.00
Пані Марія Павлик — Саскатун, Саск.	25.00
Відділ С.У.К. ім. О. Пчілки, Норт Бетлфорд, Саск.	110.00
Відділ С.У.К. ім. Княгині Ольги, Кадворт, Саск.	100.00
Відділ С.У.К. ім. Лесі Українки, Ватерфорд, Онт.	200.00
Відділ С.У.К. при Укр. Прав. Громаді Св. Юрія, Лашін, Квебек	15.00
Відділ С.У.К. ім. Доньки України, Роблин, Ман.	50.00
П-во Іван Світик, Калґарі, Альта.	25.00
Пані Анна Ґорецька, Едмонтон, Альта.	75.00
Пані Катерина Міськів, Едмонтон, Альта.	100.00
П-во Василь і Марія Косташ, Едмонтон, Альта.	200.00
Відділ С.У.К. ім. Княгині Ольги, Айтуна, Саск. (в пам'ять Юрія Гребенюка та Василя Смиснюка)	20.00
П-во Маркіян Стратійчук, Сарнія, Онт.	20.00
П-во Н. Влад, Вінніпеґ, Ман.	15.00
Проф. і пані Петро А. Кондра, Вінніпеґ, Ман.	90.00
Пан Петро Онисько, Вінніпеґ, Ман. (в пам'ять дружини Марії)	100.00
П-во О. Ленько, Канора, Саск.	100.00
П-во Никола Малінський, Канора, Саск.	25.00
Отець і добр. В. Бойчук, Канора, Саск.	25.00
Проф. і пані Дмитро Максимюк, Саскатун, Саск. (в пам'ять Петра Пауша, Едмонтон, Альта.)	25.00

У світлу пам'ять дорогих родичів Антона і Анни Талпашів, жертвували:

С. А. Талпаш, Бюкенан, Саск.	$500.00
Володимир Талпаш, Ґилберт Плейнс, Ман.	100.00
І. П. Самець, Давфин, Ман.	100.00
Михайло Талпаш, Етмор, Альта.	100.00
Йосип Т. Ситник, Давфин, Ман.	100.00
Петро Талпаш, Вайта, Ман.	100.00

По $10.00 — Василина Митрополит, п-во В. Кінащук, п-во І. Баєр — всі з Саскатуну, п-во М. Свенарчук — Реджайна, п-во П. Парчевські — Блейн Лейк, п-во В. Сохацькі — Норт Бетлфорд, Михайло Давидюк — Айтуна.

По $5.00 — п-во М. Пігач, п-во М. В. Луцюк, Степан Михайлюк, Н. Буковський, Микола Кусий, Марія Вівчар, Марія Кіщук, Орест Лазарович — всі з Саскатуну, о. і добр. Крищуки — Едмонтон, п-во В. Табашнюк — Кадворт, Микола Гриців, Анастасія Гриців — Кадворт, п-во А. Никіфорук — Норт Бетлфорд.

$7.50 — п-во П. і М. Чижовські — Норт Бетлфорд.

Дальші пожертви просимо слати на адресу:

U.W.A.C Museum Foundation Fund
1240 Temperance St.
Saskatoon, Sask., Canada

Управа Музею Союзу Українок Канади

Провінційний З'їзд Союзу Українок в Саскачевані

Перша сесія Союзу Українок відбулася в долішній залі православної авдиторії в Саскатуні.

Голова Провінційної Екзекутиви, пані Емілія Табашнюк, відкрила сесію. Молитву провів о. Гупка і привітав З'їзд в імені обидвох церковних громад у Саскатуні і побажав з'їздові найкращих успіхів. Дальше, він закликав членок-учасниць з'їзду до праці в організаційних, народних і церковних справах.

Однохвилинною мовчанкою вшановано пам'ять членок Союзу Українок, які впродовж останнього року упокоїлися.

Пані Пауш, секретарка Центральної Управи Союзу зложила привіт від Централі С.У.С. Вона передала подяку Комітетові Крайового Ювілейного З'їзду С.У.К. за старанну організацію Ювіл. З'їзду. Марія Гребенюк і Катерина Лабюк були обрані секретарками з'їзду.

Президія з'їзду представила делеґаток відділів з місцевостей: Саскатуну, Реджайни, Норт Бетлфорду, Кадворту, Блейн Лейку і Канори. Відчитано писемні привіти від відділів з Йорктону, Ватсону і Виткова. По цім делеґатки складали короткі привіти і побажання. До резолюційної комісії були обрані пані К. Маліцька, Целіна Качковська і Анна Холод.

Заходами Пров. Екзекутиви три відділи Союзу улаштували виставу вишивок. До журі вистави були покликані пані — А. Буряник, Марія Гарбус і Павля Данильчук. Нагороду за найкраще вишивання одержав відділ ім. О. Пчілки з Норт Бетлфорд. Нагороду — таблицю з відповідним написом вручила пані М. Гарбус а прийняла Савеля Лазарович.

По цім слідували звіти урядниць Пров. Екзекутиви — голова пані Е. Табашнюк дала огляд діяльности, як Екзекутиви то так і відділів у Саскачевані. У своїм слові підкреслила важливість ювілейного з'їзду, вклад праці в нього членок та ухвали того з'їзду для нашої дальшої праці як організації. Звіт фінансів Пров. Екз. представила касирка пані А. Тріщук.

Референтка стипендій добр. С. Сенишин повідомила, що в 1976 році видано стипендії двом учням — англомовну Енциклопедію Українознавства у двох томах та Історію України Д. Дорошенка в англійській мові. Цьогорічні стипендії (1977) одержали чотири студенти — Дейві Гавриш з Гефорду, Надя Киба з Канори, Галя Щудлик з Норт Бетлфорду, Дарія Юзик з Кадворту. Нагороди були в книжках — Словник Українсько-Англійський К. Андрусишина, Словник Англійсько-Український Подвезька, Історію України Д. Дорошенка в англійській мові та три книжки для одної студентки.

Пані П. Турецька, реф. мистецтва подякувала членкам, котрі вишивали речі до кіоску. Пані О. Гавриш го-

Членки уступаючої управи, сидять зліва направо: — Анна Тріщук — касирка, Анастасія Кіщук — рек. секр., Марія Гарбус — перша заст. голови, кореспо. секр. і реф. садочків, Емілія Табашнюк — голова, добр. С. Сенишин — реф. стипендій, Леся Фотій — 4-та заст., Соня Стратійчук — уступаюча голова; другий ряд: Анастасія Буряник, Марія Пернаровська — членки комісій, Ольга Кає — освіти, Ольга Гавриш — реф. Музейної фундації, Анна Холод — 3-тя заст. голови і реф. зовнішніх зв'язків, Василина Митрополит — 2-га заст. голови, Розалія Гнатюк — реф. „Променя", Савеля Бойчук — реф. СУМК, Анна Папіш — членка номінаційної комісії. Бракує на знимці слідуючих: Богдани Грицак, Єрини Юрашук, Єлисавети Залещук і Парані Турецької.

ворила про Музейну Фундацію, про потребу збірки грошей та дальше збирання музейних експонатів, та про постанови на останнім ювіл. з'їзді в Саскатуні.

Пані К. Лабюк, референтка журнала при централі Союзу закликала членок, щоб передплачували „Промінь" для себе, для бібліотек, шпиталів, підкреслила потребу фінансової допомоги у формі пожертв на прес. фонд з різних наших імпрез та колектування передплат наперед, також про збирання музейних експонатів. Слідував звіт референтки зовнішніх зв'язків, пані А. Холод.

Відбулись цікаві дискусії як поліпшувати справу навчання української мови, головно звернути увагу, щоб поруч навчання української мови в публічних школах конечно були рідні школи при громадах. Треба більше звертатись до родичів, щоб такими школами цікавились і посилали до них своїх дітей. Треба також організувати спеціяльні кляси українознавства для родичів.

На цій сесії було обговорено справу побільшення членства. Були також рекомендації, щоб централя Союзу збирала й видавала більше відповідних навчальних матеріялів для помочі рідних шкіл.

Спільна сесія

У спільній сесії складових організацій, СУС, яка відбулась по обіді того самого дня, кожна з організацій мала нагоду подати звіт діяльности та обговорити поодинокі проєкти праці.

Першою точкою на програмі були рідношкільні справи. Стан рідних шкіл та методи навчання referувала голова РУШ Східньої Єпархії пані Целіна Качковська.

Справи Інституту П. Могили referував п. Мельник — один з директорів, який дав обширний звіт та перспективи діяльности на майбутнє.

Пров. СУМК в Саскачевані очолює Теодор Гавриш з Гефорду. Праця СУМК в минулім році поліпшилась. Пров. Екзекутива Союзу Українок доложила старань, щоб працю в СУМК підтримувати також фінансами.

Про головний Музей Союзу Українок говорила панна Линда Лазарович, де між іншим поінформувала про мандрівну виставу. Линду представила пані Качковська повідомивши, що Линда Лазарович була нагороджена срібною медалею королеви Єлисавети II за працю в Нац. Музеї Канади.

Вечером, під час бенкету головну доповідь виголосила пані Стефанія Пауш, представник централі СУС з Едмонтону. У своїй промові пані Пауш звернула головну увагу на молодь. Під час вечері Богдан Гарбус відограв на акордіоні кілька народніх мельодій, а сумківський хор під управою Лесі Михайлюк відспівав кілька українських пісень.

Рекомендації з'їзду

Пані К. Маліцька як голова резолюційної комісії представила кілька справ, що виникли з дискусії та нарад над проєктами праці нашої організації. У своїм слові, в імені з'їзду вона привітала предст. Централі СУС пані Пауш, новообрану Провінційну Екзекутиву на Саскачеван та висловила подяку уступаючій екзекутиві.

Справи: 1. Провінційний З'їзд рекомендує, щоб Централя Союзу Українок разом з Радою Української Школи при Консисторії УГПЦ зайнялась приготуванням матеріялів до розсилки українським родинам по місцевостях для допомоги матерям і батькам у навчанні дітей рідної мови та духовного релігійного виховання по домах.

2. Пров. з'їзд звертається до молоді СУМК присвятити більше праці своїй організації, подбати про заснування нових, хоч би й з найменшим числом відділів, звертаючи увагу не на скількість, але на якість членів.

3. Тому, що Музейний Комітет приступає в 1978 році до музейного будинку, цей з'їзд закликає відділи і членство продовжувати збірки пожертв та набувати членство музею до його завершення.

4. З'їзд закликає членок відділів робити старання, щоб українські студенти з їх місцевостей ставали питомцями Інституту П. Могили в Саскатуні.

5. З'їзд звертається до членок відділів, щоб надальше щиро піддержувати журнал „Промінь", надсилаючи до нього цікаві матеріяли з життя в місцевостях з громадської праці.

Провінційна Екзекутива Союзу Українок на Саскачеван

Уступивша голова — Емілія Табашнюк, голова — Павля Данильчук, Канора, 1-ша заст. — Юстина Талпаш, Бюкенен, 2-га заст. — Ґеня Ортинська, Канора, 3-тя заст. — Анна Симбаліста, Йорктон, рек. секр. — Катерина Лабюк, заст. рек. секр — Альбіна Мисак, кор. секр. — добр. Ольга Бойчук, касирка — Дарія Ортинськаа, заст. касирки — Ірина Щибіль — всі п'ять з Канори.

Референтки: стипендії — Катерина Волощук, шкільництва — добр. Марія Шадурська, освіти — добр. Ольга Бойчук, зовнішніх зв'язків — Ґеня Ортинська, мистецтва — Василина Стиранка, садочків — Галина Данильчук, музею — Ольга Гавриш, організаційна — Павля Данильчук, архіву — Катерина Лабюк, домашньої економіки — Марія Сопотик, новинок та дописів — Йоанна Михайленко.

Контрольна комісія — пані Анеля Стратійчук, пані Оксана Копельчук, пані Марія Гребенюк, Канора.

Окружні представниці: Емілія Табашнюк — Саскатун, Катерина Маліцька — Норт Бетлфорд, Доротея Панчук — Принс Альберт, Савеля Ґриба — Кадворт, Павля Данильчук — Канора, Ольга Патрилюк — Реджайна, Марія Рудей — Каррот Ривер.

Оля Гавриш і Катерина Маліцька,
секретарки з'їзду

ПОПРАВКА

Ці поправки до звіту ювілейного з'їзду, в справі делеґаток відділів, які брали участь у з'їзді, а яких бракує у списку, поміщенім в ч. 2 „Променя" на стор. 9. Додаємо:

Відділ ім. Кн. Ольги в Содбури — пані: Марія Макаренко і Аглая Ковальчук; відділ ім. Лесі Українки в Едмонтоні до проголошених додаємо у виказі добр. Наталю Фляк; відділ ім. Лесі Українки у Мелфорт, Саск. делеґатками були Анна Петрів і Василина Кивириґа.

Дякуємо паням за увагу в неточностях. Під час реєстрації і через великий наплив учасників з'їзду — делеґатів та гостей, верифікаційна комісія могла зробити певні неточности, за які щиро перепрошуємо.

Павля Данильчук

Голова Провінційної Екзекутиви у Сакачевані

Пані Павля Данильчук, з дому Шевчук є дружиною лікаря д-ра Олександра Данильчука в аКнорі, Саск. Вона була активною членкою Дівочого Гуртка „Могилянок" при Інституті Петра Могили в Сакатуні, а пізніше учителькою державних шкіл та є довголітньою провідною членкою Союзу Українок Канади в відділі ім. Марії Маркович у Канорі, яка була обрана на Провінційному З'їзді в днях 4 і 5 листопада 1977 року в Саскатуні головою Провінційної Екзекутиви з осідком у Канорі, Саск.

Павля Данильчук ще від своїх студентських часів виявила велике заінтересування в культурно-освітній та організаційній праці. В 1943 році вона стала членкою Союзу Українок Канади в відділі ім. Марії Маркович у Канорі. На протязі того часу вона занимала різні провідні позиції в відділі в виховній та культурно-освітній праці з дітьми Недільної й Української Шкіл. Розуміючи велику вагу доброго виховання, вона посвячує багато часу в цьому напрямку. Була одною з ініціяторок заснування в Канорі молодшого СУМК і Садочка. Працювала в Дорадчій Раді старшого відділу СУМК, працювала й дальше працює віддано з членками відділу Марії Маркович і є членкою Комітету видання Ювілейної Книжки місцевого відділу. Вона була 8 років головою товариства в трьох періодах і за її взірцеву та віддану працю в Ювілейному 1976 році товариство наділило її почесним членством відділу.

Поза цією працею, пані Павля Данильчук є талановитою дириґенткою церковного й світського хорів, з якими приготовила з різних нагод ряд концертів. В роках 1943 і 1949 була головою Провінційної Управи на Саскачеван, де дала свій вклад праці й на цьому пості. Від 1956 до 1958 року працювала як Провінційна Референтка Молоді й під її провдом і невтомною працею в тому часі започатковано перші „Драматичні Змагання" молоді в Саскачевані.

І в загально-суспільному житті пані Павля Данильчук є також провідною й активною членкою в культурно-освітніх та харитативних організаціях в Канорі й провінції. Вона була першою головою Музичного Фестивалю в Канорі й окрузі, як і Фестивалю в Саскачевані. Між іншою працею слід також згадати, що вона приготовила скрипт і була координаторкою у виготовленні фільму Української Культури для Департаменту Освіти в Ріждайні.

Про вклад праці пані Павлі Данильчук для нашого зорганізованого життя в Союзі Українок і для нашої Церкви можна б писати багато більше й обширніше, що цього в цьому короткому дописі годі зробити.

Про книжки

(Канадська сцена) — **Том Томсон, Тишина й буря,** Гаролд Тавн і Дейвид П. Сілкокс, видавництво МкКлеланд і Стеварт Лімітед, ціна $29.95.

Сторіччя від дня народження найславнішого та леґендарного канадського мистця буде відсвятковане цієї осени випуском цієї неймовірної книжки. Це перше видання, в якому можна побачити всі більші та менші праці Томсона. З 180 кольорових опублікованих ілюстрацій, 148 образів ще ніколи не вийшли в кольорах. Декотрі, які знаходяться в приватних колекціях доступні лише деяким людям. Цей канадський мистець втопився шістдесять років тому в озері Кану в парку Алґонквин.

Текст книжки написаний Гаролд Тавн, мистцем, робителем відбиток і письменником та Дейвид П. Сілкокс, мистецьким критиком, істориком та дорадником. Разом вони проаналізовують життя, творчість і леґендарність Томсона.

СТОРІНКА ЧИТАЧОК

Вже від якогось часу редакція запрошує читачок дописувати до журнала не конче від відділу, а так про ріжне, що кого цікавить, можна й про громадські справи, ваші особисті думки і враження. Писати короткі листи — на одну-дві сторінки. В цім числі вітаємо таких дописувачок до сторінки.

Хвальна редакціе!

Описую дещо з нагоди ювілейного року Союзу Українок Канади та З'їзду в Саскатуні. Хоч я не мала можливости поїхати на наш ювілейний з'їзд, то я була щаслива, коли про нього оповідали наші делегатки. Я належу до жіночого т-ва, відділу ім. Л. Українки в Росборн.

Я приїхала до Канади 1929 року до брата Миколи Торського, з села Кадобівці, Чернівецької обл., з Буковини. В рідним краю я була круглою сиротою, а виростала при старшій сестрі Парасці Вельгуш. В краю я залишила дві сестри, а один брат був в Америці.

Приїхавши до Канади я працювала у фармерів за 8 долярів на місяць. В той час в Канаді була велика депресія і треба було обходитися якбудь. У 1936 році я вийшла заміж за Миколу Бельбаса. Було легше і веселіше жити. Чоловік був дуже добрий і ми маємо одного сина Дмитра.

Спочатку, коли я приїхала до Канади то ходила до Православної Церкви Успіння Пресв. Богородиці, брала участь в народній праці в Товаристві ім. Юрія Федьковича, а коли зорганізували Союз Українок Канади, то я вписалась у члени. Тут у відділі Союзу Українок я брала участь в концертах та представленнях, була в комітеті вишивання, а тепер є касиркою.

Я горда з того, що належу до Союзу, бо багато навчилася. Обидвоє з чоловіком ми належимо до Прав. Церкви Успіння Пресв. Богородиці в Ґлен Елмо та Народного Дому ім. І. Франка.

Я бажаю Центральній Управі Союзу Українок Канади і редакції „Променя" найкращих успіхів у 1978 році. Щасти Боже у дальшій праці для нашого народу.

Анна Н. Бельбас, Росбирн, Ман.

ПИШЕ НАСТЯ ШЕВАДУЦЬКА З РОСБИРН

До Канади я приїхала 1926 року з рідного краю, з села Сілець, повіт Станиславів, Західня Україна. Приїхала до сестри, що жила у Росборн. Початки були тяжкі, я працювала за 10 долярів на місяць. Сплатила сестрі довг за подорож. Опісля приїхали до Канади мама і дві сестри. Це була велика радість, бо ми вже були разом.

1930 року я вийшла заміж за Павла Яцуника. Він також родом з України з м. Збаража. Хоч працювали тяжко, але все Бог нам помагав. До церкви ходили на Ґлен Елмо. 1951 року переїхали до містечка Росбирн. Тут ми стали членами церковної громади і Народного Дому ім. Івана Франка.

Тут є відділ Союзу Українок Канади. Нас багато нема, але працюємо й я чуюся щаслива, що дочекалась 50-літнього ювілею. Зібрала я ще свої сили і нас чотири поїхали з прапором до Саскатуну на цей ювілейний З'їзд. Була це справжнє врочисте свято і велика радість цілих п'ять днів. І все це я бачила на власні очі. Всі так гарно до нас ставились, приймали нас.

Оповідаю я людям, що ми бачили в Саскатуні. Хай і вони очі відкриють та знають, як наш провід український мову свою шанує, які красні Служби Божі правились там і що ми всі повинні всюди і все своє рідне шанувати.

З нагоди нового року, по нашім ювілеї дай Боже, щоб ми надалі так щиро працювали на славу Божу і нашого народу.

Шановна редакціе!

Засилаю $10.00 на прес. фонд „Променя". Я читаю його від першого числа 1960 року. Люблю його читати, він для мене дорогий, я з нього багато навчаюся та з радістю очікую наступного числа.

Я належу до Союзу Українок Канади — спочатку я вписалася 1934 року в Слейтер, а коли переїхала до Давфину то вписалась до відділу ім. Л. Українки 26 років тому, хоч я тепер не можу так працювати, як колись.

Посилаю Вам до поміщення у „Промені" гаївки чи веснянки, що їх у нашім Заліссі виспівували хлопці й дівчата у Великодні свята. Я походжу з села Залісся, повіт Борщів, Західня Україна.

Читачка **Анна Підлипна,** Давфин, Ман.

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Червона калина

Зацвіла в долині
Червона калина,
Ніби засміялась
Дівчина дитина.

Любо, любо стало
Пташечка зраділа
І защебетала.
Почула дівчина
І в білій свитині
З біленької хати
Вийшла погуляти
У гай на долину.

Тарас Шевченко

Маленьким про великого Тараса

Коли я була зовсім малою, отакою, як ви зараз, у нас дома дуже любили співати. Збереться після роботи літнім вечором під свято і співають.

Я знала, що завжди наприкінці співатимуть д і д о в і улюблені пісні „Реве та стогне" і „Як умру". Дід теж підтягатиме. Я знала всі слова, і хоч не вірно вимовляла і розуміла, тоненько і собі співала. І ніхто з мене не сміявся, бо я сиділа в діда на руках або біля нього.

Ми жили далеко від Дніпра, але змалку я уявляла собі, який він широкий, могутній і вночі, під час бурі, реве та стогне й підіймає високі хвилі. А закінчувалась пісня тихо-тихенько, дід завжди трохи піднімав руку, щоб співали тихо, наче вже буря скінчилась і все засинало. Я дуже любила цю пісню.

А коли співали „Як умру", починали її завжди басами — тато, сусід дядько Яків і дорослі хлопці, мені ставало сумно і трохи страшно. Пісню звали „Заповіт". Я не все розуміла в цій пісні, але уявляла високу гору на Дніпром, а на ній могилу і звідти ген-ген далеко видно: лани, річки, всі міста і села. І хтось це все бачить, кличе, щоб люди повставали, рвали кайдани, і просить, щоб його згадували.

А коли стала трошки старшою, я спитала діда:

— А хто це просить?

— Хіба ти не знаєш? — здивувався дід. Йому здавалось, мабуть, що я співаю, я вже все розумію і знаю. — Це просить той, хто написав цю пісню, а написав її Тарас Шевченко, наш Кобзар.

Великий портрет Тараса Шевченка висів у нас над столом. Тільки я пам'ятала себе, так уже знала його обличчя. Він немов дивився на мене, завжди уважно, лагідно і сумно.

— Це він написав „Заповіт" і „Реве та стогне", і „Садок вишневий коло хати", і ще багато пісень і віршів, — сказав дід. — Їх люблять, бо він кликав ними людей боротися за волю, щоб не було людей багатих і бідних ,щоб усі люди жили в мирі і дружбі, спільно працювали.

— А він ще живий? — спитала я. — Адже він писав „Як умру". Може він ще не помер.

— Ні, — похитав головою дід, — він жив давно-давно. я був тоді зовсім маленький, коли він помер. Але про нього знали всі, хто боровся за волю народу. Недарма й о г о „Заповіт", коли ще був цар, забороняли співати жандарми, бо він сам, Тарас Шевченко, боровся за народ і все своє життя поклав за це.

І дід кілька вечорів підряд розповідав мені про Тараса Шевченка.

Оксана Іваненко

Г. Бойко

Сніжинки

То не зорі
Неозорі
Засіяли на просторі,
Кружать угорі.

Білі, білі
Заметілі
На дерева посивілі
Впали у дворі.

А сніжинки —
Холодинки,
Зіроньки і намистинки
Стеляться до ніг.

Сніг пухнатий
Наче вата,
Жаль по ньому і ступати
Білий, чистий сніг.

річні звіти відділів
Союзу Українок Канади

ВІДДІЛ ІМ. Л. УКРАЇНКИ В ОТТАВІ ЗА 1976/77 РІК

Звіт праці починається від 15-го листопада, коли відбулись річні збори. 22-го листопада було скликано сходини заряду і вложено програму праці. 6-го грудня зорганізовано „Вечір Членства", де вплатило свою вкладку 12 нових членок. Переведено розігравку в користь журналу „Промінь", запренумеровано „Промінь" для відділу, зібрано передплати для журналу, видано двомовну книжечку про діяльність Союзу Українок протягом 50 років, та започатковано видавничий фонд ім. Н. Кобринської. 2-го січня зроблено прийняття з нагоди Богослуження і нарад Місійної Округи священиків, як також приготовлено парафіяльний обід спільну кутю. Членки церковного комітету переглянули, почистили і впорядкували церковні речі Членки господарчого комітету впорядкували кухонні шафи.

10-го січня відбулась зустріч голови Союзу Українок Канади А. Шемелюк і провінційної голови Г. Сенишин з членством відділу і гостина в залі.

Членки брали участь в коляді, а пізніше допомагали управі громади влаштувати новорічну забаву. Членки-учительки підготовили концерт на свято Св. Миколая. Членки-хористки брали участь в різдвяному концерті, фестивалі хорів на Ювілейному З'їзді в Саскатуні. Крамничку і бінґо було ведено успішно при допомозі більшості членок. Членки брали участь в Святі Державности, під патронатом КУК. Закуплено прапор Союзу Українок. 8-го лютого виступали по радіо і телевізії з писанням писанок. 20-го лютого було організовано свято Л. Українки і запрошено молодь до участи. 22-го лютого вітали представницю центрального музею з Саскатуну, панну Лінду Лазарович та започаткували членство музею. Рішено вислати членку на курси ткання в Бенф. Дві членки відбули курси. Ведено усішні курси писання писанок у залі, а також в Клюбі Німецьких Жінок і в Інтернаціональному Клюбі Жінок.

Брали участь у сходинах ТУС і доповіді про Інтернаціональну Амнестію. 8-го березня приймали участь у базарі з українськими експонатами і писанками, що його влаштувала Організація Жінок Інженерів. Вислано 5 пачок потребуючим в Бразилії, Аргентині і Холмщині. Брали участь в „Дафоділ" кампанії. Брали участь в Шевченківському концерті який організував відділ КУК. Приготовили великодні кошички для самітних і старших, та писанки для хворих у шпиталях. Приготовили парафіяльний обід „Спільне Свячене".

Брали участь у праці Канадської Ради Жінок і в конференції Національної Ради Жінок. Продавали українські експонати на „Арт і Крафт" виставці.

19-го березня відбули з'їзд голів і секретарок відділів на Сході Канади в Торонто. 14 травня влаштовано весняну забаву Союзу Українок. Зорганізовано Свято Матері. Займались чаєм і перекускою для но-

Перший ряд зліва направо сидять: Віра Василенко, Валя Дюпві, Матильда Лазарович, Галина Михальчук, Анна Водяна, добр. Ґеня Равлюк, Уляна Строкон, Катерина Мосійчук; стоять: Галина Зелем, Надя Будко, Віра Чіх, Зіна Кислиця, Надя Строн, Бунда, Марія Мех, Таня Штепа, Марія Гулюк, Нінетта Прощук, Люба Івашко, Мері Токарик, Глорія Прокопович. Тепер відділ начислює 42 членки.

вих горожан. Влаштували виставку картин. 6-го червня мали спільну вечерю в ресторані і гостили делеґаток-українок з З'їзду Національної Ради Жінок. Вислали три делеґатки на Крайовий Ювілейний З'їзд в Саскатуні. 11-го вересня знову влаштували виставку картин, та перевели успішну розігравку на будову церкви в Оттаві. 18-го вересня відбули Храмове Свято. 24 вересня спільно з ТУС і СУМК організували театрально-музичний виступ молоді групи „Одеса" з Торонта.

В касі осталось $340.79 на біжучий рік.

Назначено річні збори на 7-го листопада, де вписалось знов декілька членок і вибрано нову управу відділу.

Членки працювали поодиноко і комітетами. Роботи пророблено багато, задовільняюче число членок працювало охочо і з відданістюз а що їм належиться признання і подяка. Сподіваємося, що на слідуючий сезон праці усі членки візьмуть активну участь у виконанні наміченої програми.

Склад управи С.У.К. 1977/78 р.: Уступаюча голова — Матильда Лазарович, голова — Галина Михальчук, заступниця голови — добр. Ґеня Равлюк, кореспонденційна секретарка — Ліда Шульгин, рекордова секр. — Зіна Кислиця, фінансова секретарка — Катерина Мосійчук. Господиня — Галина Желам, Марія Мех, Ґлорія Прокопович. Добродійний комітету — Віра Чіх, Марченко.

Референтки: освіти — Зора Джексон, СУМК — Люба Івашко, КУК — Раїса Чумак, Ради Жінок — Процюк, крамниці — Віра Сенчук, бінго — добр. Ґ. Равлюк.

Контрольна комісія — Крокош, добр. Равлюк і Ґ. Прокопович.

Г. Михальчук

ФЛИН ФЛОН, МАН. ВІДДІЛ „ДОНЬКИ УКРАЇНИ"

Річні збори відділу відбулися 7 листопада у церковній залі. Голова була предсідницею зборів, Р. Малюта секретаркою. Звіти з діяльности т-ва здавали членки заряду і комітетів.

Т-во складається з 7 членок. За рік відбулось 10 місячних зборів.

З освітньої діяльности відділу: відсвятковано роковини Лесі Українки з відповідною програмою. Т-во брало участь у місцевій імпрезі „Фолкльорама". Ця імпреза складалася з великої виставки мистецтва всіх етнічних груп у Флин Флон. Наше т-во мало також багату виставу народного мистецтва. Мали продаж пирогів і голубців і впродовж двох днів цієї оказії членки брали участь у виставі в українськім народнім одязі.

Мали ми продаж великоднього печива і писанок, що їх членки написали на вечірках у домах членок.

Т-во приготовило 2 обіди — один на храм у травні, другий восени в річницю відкриття церкви. Т-во опікується приготованням спільного обіду (бофей) після кожного Богослуження, які відбуваються раз у місяць.

Комітет добродійної праці відвідував хворих, давав квіти й інші подарунки хворим громади у шпиталі і вдома.

Влаштували ми чайне прийняття для голови С.У.К. пані Радомської під час її відвідин у нашім відділі.

Т-во постарало пакунки для всіх дітей громади на Різдвяну забаву. Також мали літню забаву біля озера для дітей і всіх з місцевої громади.

Влаштували Різдвяну забаву для членок і вручено нагороди 4 членкам, які були присутні на кожних зборах впродовж року.

Комітет сестриць доглядає за порядком у церкві. Членки т-ва по черзі опікуються доглядом старших горожан у місцевій кімнаті відпочинку, приносять і подаютщ перекуску.

Товариство вислало дві делеґатки на 50-літній Ювійлений з'їзд.

Відділ жертвував в 1977 році на такі цілі: нашу церковну залю, організаційний, з'їздовий, музейний, стипендійний фонди, і „Промінь".

За рік мали прибутків $658.20, а видатків $841.76.

Заряд: голова — А. Тодощук, заст. голови — п. Мендро, секр. — Р. Малюта, касирка — М. Скварчук. Добродійний комітет — П. Мендро, Р. Малюта, М. Скварчук. Котрольна комісія — Д. Скварчук, Ґ. Ясінчук, А. Борчівська. Господині — Д. Скварчук, Ґ. Ясінчук. Сестриці — П. Мендро, М. Скварчук, Р. Малюта. Архіву — Р. Малюта. Соціяльного комітету — П. Мендро.

Р. Малюта, секр.

ЕТЕЛБЕРТ, МАН. ВІДДІЛ ІМ. КНЯГИНІ ОЛЬГИ

Річні збори відділу відбулися в Народнім Домі 6 грудня 1976. Присутніх було 14 членок.

Відкрила збори заступниця голови, п. Емілія Шмільська. Членки відспівали молитву „Боже вислухай благання". Предсідницею зборів була п-і Марія Григорчук, а секретаркою п-і Катерина Медвідь. Хвилиною мовчанки вшановано пам'ять померших членок.

Впродовж року відбулось вісім місячних зборів а двоє надзвичайних. Всі обіжники були перечитані на зборах.

Членки відділу щиро працюють: біля церкви і Народного Дому. Членки влаштували: обід на Спільне Свячене, продаж великоднього печива і писанок, осінню вечерю, бінго і базар, видали три похоронних обіди, обід на Храм Св. Петра і Павла та перекуски на ліцитації.

З культурно-освітних імпрез відбулися: концерт Тараса Шевченка та День Матері. Вшанували пам'ять Ални Горської на зборах. Наш відділ посилає картки і квіти хворим та передплачує „Промінь". Членки беруть участь в церковному хорі та ходять колядувати на церкву.

Жертвували на церкву $304.00, на Народний Дім $400, на „Промінь" $45.00, на організаційний фонд $10.00.

Фінансовий звіт: З року 1975 залишилося $2,434.18, прихід за рік 1976 — $1,903.19, розхід $1,319.74, лишається в касі $3,017.63.

Заряд на рік 1977: голова — Емілія Шмильська, заступниця голови — Анна Савчук, секретарка — Катерина Медвідь, заст. секретарки — добр. Дерев'янка, касирка — Ольга Ґназдовська. Контрольна комісія — Марія Григорчук, Анна Ґинсьорик. Телефонічний комітет — Олеся Григорчук, Марія Грицай, Емілія Шмильська. Господині до кухні: Анна Савчук, Роксандра Бурдейна, Ольга Лилик. Господині до столів: Марія Грицай, Марія Ґригорчук, Настя Пачковська, Стефанія Савчин, Ольга Ґназдовська. Господині прибирати церкву — Анна Савчук, Стефанія Савчин, Марія Григорчук, Анна Ґинсьорик.

Сестриці: Параня Коновальчук, Настя Пачковська, Марія Ливівська, Ольга Лилик.

Катерина Медвідь, секр.

ФОВМ ЛЕЙК, САСК.
ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Річні збори відділу Лесі Українки у Фовм Лейку, Саск. відбулися 3-го листопада 1977 р. вечером у Народнім Домі — „Захід Сонця".

Голова відділу пані Франко відкрила збори. Членки відспівали Господню молитву „Отче Наш". Після того членки заряду здали звіти з діяльности відділу у минулім році: Відбулося 12 місячних зборів, 4 засідань заряду і 4 засідань з зарядом церковної громади.

У минулім році членки виконали звичайно гарну працю. Хотяй нас є лиш 23 членки, ми прилагодили 10 весільних вечер та перекусок, 6 обідів після похоронів, 5 поминальних обідів після Служби Божої за упокоєних, 4 ювілейні вечері (з з цих для членів відділу і членів громади) панства Івана і Василини Чорних і панства Андрія і Марії Ящук (обидві — 50-річний ювілей їх подружжя).

Різдвяний бенкет для учителів державних шкіл у містечку, Різдвяну вечерю для членів громади, членок з родиною та тих, які дають нам поміч як треба.

Приготовили храмовий обід та інші перекуски і обіди чи вечері.

Дуже успішно перепровадили: Великодний чай — продаж пасок, писанок та печива, також базар у місяці червні і осіння вечеря у вересні.

У липні ми придбали розвагові програми для старших громадян, що мешкають у Нирсінг Гом. На Різдво ми приготовили і занесли їм „Святу Вечерю", а на Великднеь занесли посвячену паску. (За це вони нам були дуже вдячні).

Членки брали участь у спільній молитві жінок цілого світу, брали участщ у Фестивалі колядок разом з іншими церквами у містечку.

Ми дали $100.00 допомоги на штучний лід до льокального „Скейтінг рінг", $50.00 нагороду за найкращі оцінки у іспитах української кляси цю нагороду дістала студентка Тереса Попик. Купили ще деякі необхідні речі до Народного Дому.

Відвідуємо хворих, дбаємо про чистоту у церкві. Відновили бюджет до централі.

З початком року ми мали засідання з зарядом церкви про дуже важливу справу — котра вже була почата — а це — відновлення церкви й іконостасу. Це буде вимагати досить велику суму грошей. Ми членки погодились взяти на себе більше праці, щоб дати фінансову поміч на цей проєкт. Ми дуже хотіли б, щоб все було закінчено, і як все піде згідно з пляном, то відбудеться посвячення церкви і іконостасу в місяці липні ц. р.

Заряд на 1978 рік: голова — Ґеня Крикличивич, заступниця голови — Марія Франко, касирка — Домка Колибаба, секретарка — Вероня Гарас.

Ґратулюємо і бажаємо нашій доміняльній голові пані Анастасії і її мужеві Миколі всього найкращого, щирої любові та кріпкого здоров'я, на многі літа.

Бажаємо також редакції і працівникам „Променя" всього найкращого і витривалости у новім році.

Веронія Гаррас, секретарка

ЙОРКТОН, САСК.
ВІДДІЛ ІМ. О. ПЧІЛКИ

Річні збори відділу відбулися 21 листопада 1977 р. в новій Українській Православній Авдиторії. Голова, Анна Кучерява, відкрила збори, які почато молитвою — провела добр. Галя Зузак. Однохвилевою мовчанкою вшановано помершу членку відділу. Предсідницею зборів була Анна Кучерява; секретарювала П. Семенюк. Звітували всі членки заряду та комітети. На протязі року відбуто 10 місячних зборів; 15 засідань, і багато сходин з церковним зарядом.

1977 рік являвся 50-літнім Ювілеєм Йорктонського відділу, і дійсно в його історії найбільш працею переповнений рік. Ми тішимося що 10 нових членок ми прийняли на Святочнім членськім чаю, а шість вписалося по тім. За один рік це є найбільше число нововписаних членок що будьколи попередньо прийняті були до нашого відділу. Тепер начислюємо 123 членки.

Зі святкуванням та відзначенням 50-літнього Ювілею, пропоновано п'ять різних проєктів, а саме: 1) видрукували 5,000 примірників куховарської книжки, 2) вишиття ковдри з іменами членок, 3) індивідуальні знимки членок для пам'яткового образу, 4) вдекоровано авто (фловт) під час „Йорктон Ексибішон Тревлирз Дей Парейд", 5) вишиття довгих суконок для жіночого хору. Була велика честь для нас що головною бесідницею на нашім святі була д-р Савеля Стечешен. Також зроблено листовний контакт з основоположницею Йорктонського відділу, пані Анастасією Стечешин з Калгарі, Альберта.

Культурно-освітня праця: посвячення прапору С.У.К. для відділу, вивчення „Гимну Союзу Українок" та інших пісень під диригентурою наймолодшої членки у відділі, Оксани Ковальської. Членський чай, програму Лесі Українки і Олени Теліги, членки вишили 6 речей для головного Музею С.У.К. до Саскатуну, та розпродували білета на користь головного Музею. Відбуто Весняний чай з випродажем писанок і традиційного великоднього печива, осінній базар, найбільший в історії відділу.

Під проводом прот. С. Зузака і добродійки і при помочі шкільного комітету відсвятковано: Св. Миколая, Тараса Шевченка, День Матері концертами. Виступали діти української і недільної шкіл. Маємо вісім членок, які помагають вчити в українській і недільній школах. Т-во дає фінансову підтримку для згаданих шкіл.

Цього року відновлено СУМК; діти взяли участь у Провінційному „Джемборі" СУМК та були присутні на Крайовому З'їзді СУС від 17-го до 21-го серпня, 1977 р. Тепер працюють при новій авдиторії і поважну суму грошей дали на будову Української Православної авдиторії.

Разом з церковною громадою ми відбули: Святу Вечерю перед Йорданом; спільне свячене, празничний обід, обід з нагоди Візитації Митрополита Андрея та офіційне посвячення Авдиторії. Крім цього членки обслуговували зчаста на похоронних перекусках, поминальних обідах, весіллях, подружніх ювілеях, бенкетах та інше.

Добродійний комітет відвідує хворих, головно на Великдень дає писанки і свячене пацієнтам в шпиталі і Йорктон Нирсінг Гом. Відділ вислав дві делегатки на Крайовий З'їзд СУС в серпні 1977 р.

Фінансовий звіт: осталось в касі з 1976 р. — $13,247.22, приходи у 1977 році — $37,253.48, розходи — $36,-748.40, осталось в касі — $17,115.09.

Важніші пожертви: до церковної каси на будову нової авдиторії по-

(докінчення на стор. 31)

ГРОМАДСЬКА І РОДИННА ХРОНІКА

ЖІНОЧА ПЕРЕДРІЗДВЯНА ГОСТИНА

Гамільтон, Онт.

Вже так традиційно повелося в нашому відділі ім. Лесі Українки, що за пару тижнів перед нашими Різдвяними святами ми спільно сходимося на передсвяткову вечерю.

Гарний вечір, 20 грудня 1977 року. У святочно прикрашеній залі Собору Св. Володимира зійшлося коло 70 жінок-члекинь. Всі веселі, у святочному, піднесеному настрої.

Вечерок відкрила коротким вступним словом пані Уляна Криворучко, заст. голови відділу ім. Л. Українки. Настоятель собору о. протопресв. Василь Федак провів молитву. Всі жінки сіли до столів. Сьогодні — вони гості. Смачні страви приготували пані Баран і пані Страховська. Але до столів доносили самі чоловіки — пп. Іван Лисенчук, Петро Логин, Гр. Скварчук, Петро Слюсарчук, Михайло Бордун, Юхим Швед, Євген Криворучко і Богдан Корній.

Сердечно і мило привітав всіх присутніх о. протопресв. В. Федак, закликаючи радісно, з чистим серцем зустріти наші величні Різдвяні свята.

По вечері слідувала коротенька художня частина. Уривки із святочних оповідань і поезій читали: пані В. Логин — „Різдвяний спогад" і „Український Свят-Вечір"; пані Галя Олексюк — „Різдвяний вечір"; пані д-р Галя Семенюк — „Мені приснилося . . .".

Саме цього дня припали уродини двох наших членок — пані Юлії Новак і пані Катерини Баюс, і всі присутні відзначили цю нагоду, проспівавши „Многая літа".

Наступно в піднесеному святочному настрої жінки проспівали кілька наших традиційних Різдвяних колядок.

На закінчення вечора п. Антін Погорецький висвітлив серію „слайдів" з життя наших організацій, свята закінчення шкільного року і інших подій.

З приходу від вечері, як і належить, подаровано 70 дол. на пресовий фонд нашого жіночого журнала „Промінь".

Галя Козак

50-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ ПОДРУЖЖЯ Т. і М. ДОВГОЛІСІВ

Брентфорд, Онт.

У суботу, 25 червня 1977 р., відбулося свято - ювілей 50-ліття подружнього життя п-ва Довголісів, за старанням їх дітей та внуків. Це був один з тих ювілеїв, що його організували діти та всі витрати покрили самі без допомоги гостей.

Церква Св. Михаїла була переповнена родиною та гостями, які з'їхались з далеких сторін та околиць, щоб вшанувати наших дорогих і заслужених ювілятів.

При участі своїх дітей і близької родини вони чулись щасливі і дякували Богові, що дозволив їм дочекатись цієї величної і незабутньої хвилини.

Отець Орест Гудима, настоятель Української Православної Церкви Св. Михаїла при співучасті о. Михайла Сокирки відслужили вдячний Молебень за здоров'я ювілятів і після благословення та „много-ліття" запросили всіх присутніх на прийняття, яке відбулося в однім з головних модерних готелів „Джоллі Берон".

Теодор і Марія Довголіс з роду Чорна, подружились 12 червня 1927 року, в Шіго, Саск. Вінчав їх о. Дмитро Кирстюк.

Це подружжя Господь поблагословив чотирма синами, трьома дочками, 18 внуками і чотирма правнуками. Проживаючи і виховуючи дітей в Тіодор, Саск., у 1945 році, щоб поліпшити долю дітям і собі, перенеслись до східньої Канади — Брентфорд ,Онт. Стають членами української православної церкви від самих її початків. Пан Довголіс займав різні важні пости у заряді громади та Союзі Українців Самостійників. Любить музику і спів, грає на скрипці.

Пані Марія є членкою С.У.К. від самих початків, дуже працьовита і жертвенна. Брала участь у хорі і драматичних гуртках. Доки здоров'я позволяло, пекла калачі на різні оказії, писала чудові писанки, а ще краще вишивала. Її вишивки прикрашують нашу церкву на середньому престолі і під Євангелією. У відділі С.У.К. була касиркою, за її добру працю і жертвенність в Союзі Українок Канади була нагороджена почесним членством-грамотою.

Учасник ювілею

З причин великого напливу організаційних звітувань до журнала ми примушені довгі дописи скорочувати. Просимо не гніватись! — **Ред.**

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

Складаю нев'янучий вінок у світлу пам'ять моїх дорогих родичів, бл. п. Михайла і Теклі Процiв, родичів мого мужа бл. п. Трофима й Олени Граблюк, і моєї двоюрідної сестри бл. п. добр. Катерини Тріски та її мужа о. Йосифа Тріски, в їх пам'ять складаю дар на видавничий фонд нашого журнала „Промінь" $50.00.

Всім вище згаданим покійним хай буде Вічная Пам'ять.

Анна Граблюк, Торонто

— — — — —

У п'яті роковини відходу моєї дорогої дружини, бл. п. Анастасії Григорчук, яка упокоїлась 23 січня 1973 року, складаю у світлу пам'ять Покійної $25.00 на журнал „Промінь", якого вона так високо оцінювала.

Н. А. Григорчук, Етелберт, Ман.

— — — — —

Членки відділу ім. Софії Русової в Лонґ Бренч, Онт. складають $15.00 на нев'янучий вінок у світлу пам'ять бувшої членки, бл. п. Марії Стасюк.

Родині покійної висловлюємо глибоке співчуття.

К. Чорна, голова К. Шумейко, секр.

— — — — —

Складаю нев'янучий вінок на свіжу могилу мого дорогого мужа, бл. п. Ґеоргія Божика, який відійшов у вічність 1 березня 1975 р. на 75 році життя і на свіжу могилу нашої мами, бл. п. Євдокії Вовк, яка упокоїлась 25 листопада 1977 р. на 92 році життя в їх світлу пам'ять складаю $10.00 на „Промінь".

Марія Божик, Ривертон, Ман.

— — — — —

Замість китиці квітів складаю $7.00 на журнал „Промінь" як дар у світлу пам'ять мого любого незабутнього сина Петра, який упокоївся 40 років тому.

Загдують його мама Параска Бігун і три брати: Тимофій, Йосиф і Василь, Реджайна.

— — — — —

Кладемо нев'янучий вінок з найкращих квітів, у роковини упокоєння нашого дорогого сина д-ра Семена І. Кута, якого Бог покликав несподівано, так іще у розквіті життя. Така Божа Воля. Спочивай тихим сном, мій любий сину. Пам'ять про тебе останеться в наших серцях на все. В світлу пам'ять Покійного засилаєм 10 дол. на „Промінь", якого він так високо цінив.

Сумуюча мати Анна Мудра, Реджайна

— — — — —

Кладу китицю квітів у пам'ять моєї любої, ніколи незабутньої доні Віри і засилаю $5.00 на журнал „Промінь".

Меланія Буряник, Торонто

— — — — —

У світлу пам'ять моїх любих родичів, які упокоїлись грудні у 1960 і 1961 р.р. у Кемсак, Саск. і також дорогої сестри, яка упокоїлась у 1972 році, в їх світлу пам'ять складаю нев'янучий вінок та засилаю $10.00 на „Промінь".

Анна Сакундяк, Ватсон, Саск.

— — — — —

У пам'ять мого незабутнього, щирого друга — бурсака д-ра Петра Дрогомирецького складаю на пресфонд „Променя" $10.00.

В. Буряник, Вінніпеґ, Ман.

Складаю нев'янучий вінок у світлу пам'ять моєї мами, бл. п. Анастасії Мельник, яка упокоїлась в Мирнам, Алта. 1969 року на 83 році життя. Вона була довголітньою членкою Союзу Українок. Засилаю $10.00 на „Промінь".

І. В. Мельник, Реджайна

— — — — —

У другу річницю смерти кладу китицю пахучих квітів на могилу мого любого мужа, тата і дідуся та прадіда, бл. п. Семена Хаби, який відійшов від нас 17 лютого 1976 року, в його світлу пам'ять складаю дар — $10.00 на „Промінь".

Дружина Анна Хаба і родина, Редвотер, Алта.

— — — — —

У першу річницю смерти нашого дорогого тата Василя Дем'янюка, який упокоївся 2 лютого 1977 в Ню Вестмінстер, Б. К., складаємо в його пам'ять нев'янучий вінок — $5.00 на „Промінь".

і

У п'ятнадцяту річницю смерти нашого дорогого тата Івана Ґабриша з Гефорду, Саск., який відійшов від нас 14 лютого 1963 року, який віддав багато своїх трудів для громадських організацій, в його пам'ять складаємо $5.00 на „Промінь".

Діти, внуки і правнуки: Михаліна, Роман, Мирон, Дарлін, Роний і Донна Дем'янюки з Кепрос, Богдан Дем'янюк з Бирнабі, Б. К.

— — — — —

У світлу пам'ять нашого дорогого синочка Ореста, який упокоївся 24 червня 1939 року, дорогих родичів — Івана і Параскевії Палилик, які упокоїлись — тато 8 травня 1959, мама 26 лютого 1969 р. складаємо 15.00 на „Промінь".

Стефан і Юлія Чаглей, Едмонтон

— — — — —

Складаємо китицю нев'янучих квітів на свіжу могилу нашого дорогого батька бл. п. Юрія Павлишина, який упокоївся 24 грудня 1977 р. у Ґудів, Саск. В його пам'ять засилаємо $10.00 на журнал „Промінь". Вічна йому пам'ять.

Дочка Настасія і зять Ярослав Микитюк, Вернон, Б. К.

— — — — —

У четверту річницю смерти мого любого і незабутнього сина Богдана, який відійшов у вічність на сорок другім році життя складаю $10.00 на „Промінь" замість китиці квітів на його могилу.

Мама П. Малицька

— — — — —

У першу річницю смерти моєї дорогої незабутньої мами і бабуні бл. п. Марії Вережак, яка упокоїлась 18 січня 1977 р. у Геффорді, Саск. складаю в її світлу пам'ять $10.00 на журнал „Промінь".

Донька Докія Корпан
і внуки Маріянна й Ярослав, Едмонтон

— — — — —

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Івана Лакости з Ст. Кетринс, Онт., в його пам'ять складаю $7.00 на журнал „Промінь".

Анастасія Погранична, Ніяґара Фалс, Онт.

У незабутню пам'ять найдорожчої дружини, мами і бабуні, бл. п. Ксені Тихенької, яка упокоїлась 17 лютого 1969 року, складаю $10.00 на журнал „Промінь".

За родину — дочка Орися Май, Ст. Кетерінс, Онт.

— — — — —

Складаємо нев'янучий вінок у незабутню пам'ять наших дорогих родичів — батька бл. п. Михайла Стручинського, який відійшов 17 серпня 1974, дорогої мами Сабіни Стручинської, яка відійшла 21 січня 1975 р., в їх світлу пам'ять складаємо $12.00 на „Промінь".

Дочки і зяті:
Марія і Франко Дубинські — Вінніпеґ
Галина і Павло Дубинські — Кенора, Онт.
Син і невістка:
Микола й Оля Стручинські — Давнсвю, Онт.

— — — — —

Замість квітів на могилу бл. п. Калини Гузик яка була діяльною членкою православної Громади, С.У.К., С.У.Н.Д. Була в управах різних організацій та 17 років фінансовою секретаркою Взаїмної Помочі.

Незмарнувавши свого життя для громадської справи, відійшла у вічність на 60-му році життя 30-го січня 1978.

На пресовий фонд „Променя" в її пам'ять зложили: п-во Богдан $10.00 і Товариство „Народний Дім", Ванкувер, Б. К. — $10.00.

— — — — —

Замість живих квітів на свіжу могилу нашої довголітньої членки, бл. п. Калини Гузик, яка упокоїлась 30 січня 1978 р. маючи лише 60 років, в її світлу пам'ять відділ ім. Лесі Українки у Ванкувері, засилає $10.00 на журнал „Промінь", якого покійна високо цінила. Вічна їй пам'ять! Родині висловлюємо щире співчуття!

За відділ:
Лелія Митрук, голова Павліна Клюкевич, референтка

— — — — —

В першу річницю смерти нашої дорогої членки, бл. п. Марії Солован, складаємо, замість квітів, пожертву на журнал „Промінь", в її світлу пам'ять. Засилаємо $60.00 пожертви, а $10.00 на оплату кліше.

Пожертви зложили: С. Арійчук, П. Винничук, Е. Ганасик, С. Гриник (сестра-близнючка покійної), Р. Джонсон, П. Довганюк, П. Каланча, А. Крис, М. Лазарук, О. Михалишин, А. Особа, Ф. Пелех, М. Федорук.

Покійній вічна пам'ять! Едмонтон, Альберта

— — — — —

Кладу нев'янучий вінок на свіжу могилу дорогої приятельки і заслуженої членки-громадянки бл. п. Марії Медведюк, яка упокоїлась 21 грудня 1977 року, у її світлу пам'ять складаю $10.00 на журнал „Промінь". Родині покійної висловлюю співчуття.

Ангелина Павлик, Вінніпеґ

— — — — —

Кладемо нев'янучий вінок на свіжу могилу бл. п. Марії Медведюк, заслуженої довголітньої членки і співробітниці Манітобської Філії Мистецтва і Музею Союзу Українок Канади, яка відійшла у вічність 21 грудня 1977 року, у її світлу пам'ять складаємо $10.00 на журнал „Промінь". Родині покійної висловлюємо глибоке співчуття.

За Манітобську Філію Музею
Ангелина Павлик, голова

Замість квітів на свіжі могили бл. п. Василя і Юлії Музиків складають дар на „Промінь" $15.00 зібрані на поминальному обіді по похороні покійних в залі Собору св. Володимира у Гамільтоні. Вічна їм пам'ять!

За зібраних — П. Радчук, Гамільтон

— — — — —

Замість китиці квітів на свіжу могилу нашої довголітньої приятельки, бл. п. Калини Гузик, яка упокоїлась 30 січня 1978 року, складаємо на нев'янучий вінок у її пам'ять $20.00 на журнал „Промінь". Мужеві Теодорові та родині висловлюємо щире співчуття.

Стефан і Орися Бабець,
Георгій і Маруся Антонішко, Сурей, Б. К.

— — — — —

У четверту річницю смерти мого дорогого мужа, батька і дідуся, бл. п. Йосифа Ксьондзини, який залишив нас 16 березня 1974 року, складаю в його світлу пам'ять $25.00 на Музей Союзу Українок в Саскатуні і $25.00 на „Промінь".

Дружина Катерина Ксьондзина з родиною, Торонто

— — — — —

У світлу пам'ять мого дорогого мужа бл. п. Василя Лазаровича, який упокоївся 11-го жовтня 1970 р. у Саскатуні, складаю нев'янучий вінок $12.00 на журнал „Промінь".

Дружина Анна Лазарович, Саскатун, Саск.

— — — — —

У четверту річницю відходу у вічність мого дорогого мужа, батька, дідуня бл. п. Петра Немировського, який упокоївся 29 березня 1974 р., в його світлу пам'ять засилаємо $5.00 на журнал „Промінь".

Вічна йому пам'ять!

Засмучена дружина Анєля Немировська з родиною, Брентфорд, Онт.

— — — — —

Складаємо нев'янучі вінки в пам'ять мого дорогого мужа, батька, дідуня, бл. п. Теодора Валігроцького, який упокоївся 12 січня 1954 р. й у четверту річницю упокоєння дорогого сина, брата бл. п. Романа Валігроцького, який залишив нас у великому смутку 25 березня 1974 р. в Торонті, в їх світлу пам'ять засилаємо $10.00 на „Промінь".

Дружина і мама А. Валігроцька, Скарборо
Дочка, сестра О. Гриньків, Брентфорд

— — — — —

Складаємо нев'янучий вінок на свіжу могилу бл. п. Євдокії Райцюк, яка упокоїлась на 87-мім році свого життя дня 8 лютого 1978 р. в Едмонтоні, в її світлу пам'ять засилаємо $50.00 на „Промінь". Дочці Анні Томнюк, голові нашого відділу при Катедрі Св. Івана в Едмонтоні та родині висловлюємо глибоке співчуття.

Склав гурт приятельок Покійної.
Збірку провела референтка Софія Василишин.

— — — — —

У світлу пам'ять мого дорогого мужа, бл. п. Івана І. Ткаченка, який упокоївся 3 березня 1976 року, у роковини його відходу складаю на прес. фонд „Променя" $10.00.

Хай канадська земля буде йому легкою!

Засмучена дружина Марія, Лашін, Кве.

Ділимося сумною вісткою з членством наших організацій, що дня 31 січня 1978 року в Едмонтоні упокоїлась в Бозі

ДОБР. ЮСТИНА МЕЛЬНИЧУК,

заслужена громадянка, взірцева мати і довголітня членка Союзу Українок Канади.

Вічна їй Пам'ять!

З приводу недавного упокоєння бл. п. добродійки Юстини Мельничук з Едмонтону складаємо $10 на журнал „Промінь", як нев'янучий вінок в її пам'ять.

Хай канадська земля буде для неї легкою, а милостивий Господь хай прийме душу її в свої Небесні Оселі.

За Об'єднання Добродійок:

Ю. Лучак, голова **Г. Слюзар,** секретарка

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. добр. Юстини Мельничук, дорогої куми, яка упокоїлась в Едмонтоні 4 лютого 1978 р., в її світлу пам'ять складаю $10.00 на журнал „Промінь". Покійній вічна пам'ять.

Анна Лазарович, Саскатун

— — — — —

У світлу пам'ять першої добродійки в Канорі, Саск. бл. п. Юстини Мельничук, яка упокоїлась 31 січня 1978 р. у глибокій пошані до Покійної складаємо $20.00 на „Промінь".

Сестри: Анна Данилович і Павліна Мулька, Едмонтон

— — — — —

Дружини священиків Едмонтонської Місійної Округи кладуть китицю нев'янучих квітів на свіжу могилу бл. п. добродійки Юстини Мельничук, яка упокоїлась 31 січня 1978 р. і складають $28.00 на журнал „Промінь".

Добр. Маруся Лакуста, Надя Крищук, Оля Філь, Дияна Семотюк, Наталя Фляк, Маруся Хом'як і Маруся Василів

У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ МОЄЇ ДОРОГОЇ СЕСТРИ МАРІЇ СОЛОВАН, яка відійшла у вічність 9-го березня 1977 року.

Спочиваю, дорога сестро! Ти трудилася ціле своє життя. Ти любила свою рідну Українську Православну Церкву. Ти покладала дуже багато праці і у відділі Союзу Українок при Катедрі Св. Івана в Едмонтоні. Ти, даруючи кров через Червоний Хрест допомогла багатьом пацієнтам.

Нема дня, ні години, щоб я про свою дорогу сестричку не згадала, бо нема тепер з ким поділитися своїми думками та порадитися.

У твою світлу пам'ять складаю 100 доларів на наш Музей в Саскатуні, а 15 дол. на журнал „Промінь".

Складаю сердечну подяку всім тим приятелькам, що склали пожертви на журнал „Промінь" під час похорону. Також складаю сердечну подяку добрій приятельці Марії Лазарук за її щирі прощальні слова про мою дорогу сестру Марію під час похоронного обіду.

Спи, моя дорога сестро, хай душа твоя буде в Божій опіці, а канадійська земля хай буде тобі легкою.

Прийде час, що я стрінуся з своїм дорогим мужом і з тобою, дорога сестричко. Незабутні Ви обоє. Блаженна Вам Пам'ять!

Софія Гриник

БЛ. П. ПАВЛІНА МИЦАК Едмонтон, Алта.

В суботу, 26 листопада 1977 р., на 85 році життя була покликана у вічність одна із наших перших піонерок в Канаді і одна із небагатьох що мали нагоду чути слова нашої письменниці Наталі Кобринської „Підняти себе, свої народні і громадські права і обов'язки — це ж не заслуга а обов'язок усякої розумної людини". В такому дусі провадила Павліна ціле своє життя, почавши ще молоденькою дівчиною на Україні.

Павліна народилася в місті Дрогобичі на Україні, 7 лютого 1892 р., в родині Мелешків. Родина Мелешко переїхала до Болехова, де Павліна виростала і ходила до школи. Тут вона й почала громадську працю із молоддю і тут одружилася з п. Дмитром Мицаком.

Так як усім піонерам Канади, так і Павліні життя не стелилося рожами. В 1926 р., муж Дмитрі виїхав сам до Канади, а 1928 р., спровадив жінку і четверо дітей. Вони поселилися в північно-східній Альберті в місті Сент Павл; п. Мицак тут відкрив свою власну кузьню і був ковалем поки не спромігся купити фарму біля містечка Ґлендон, Алта., де також були інші українці, що поселилися в цих диких лісах.

Пані Мицак надхнена свіжим українським духом і жіночим рухом на рідних землях, відразу відчула потребу організації, виховної інституції дітям. Отож, в тім напрямі із своїм дорогим мужом стали щиро працювати, і в скорому часі, за їх стараннням збудовано Народний Дім а опісля церкву. Зорганізовано Жіноче Т-во, де Павліна поза денними турботами і гіркою працею на полі, займала різні позиції в Т-ві, як голови, секретарки та інші. Навчала церковного співу, приготовляла концерти, вчила в рідній школі і дбала про розвиток і свідомість Жіночого Т-ва.

В 1949 р., переїхали до Брит. Ко-

любії на кілька років, і там також включилася в громадську працю, в Валей, Б. К.

У 1959 р., повертаються до Альберти і замешкують в Едмонтоні, де належать до української греко-православної церкви св. Івана. Коли побачили, що є потреба ще одної православної церкви в північному Едмонтоні, то вони почали організувати нову громаду св. Михаїла, де Павліна до смерти була членкою і щиро працювала поки її здоров'я дозволило. З цієї церкви Архистратига Михаїла в Едмонтоні попрощали в останнє нашу дорогу дружину, маму, бабуню, і членку Союзу Українок Канади. Отці митр. о. Василів і о. Семотюк, настоятель громади св. Михаїла відслужили панахиду, а наступного дня в четвер, 26 листопада був відправлений Похорон зі Службою Боюю.

Присутні на похороні, з цвинтаря прибули до церковної залі на поминки та обід, який старанно приготовив Союз Українок Канади ім. княгині Ольги, до якого покійна належала і яким дорожила.

Під час обіду, про життя покійної розказав митр. о. Василів. Від Союзу Українок ім. княгині Ольги прощала голова пані Софія Павлюк, від громади Св. Михаїла говорив п. М. Савчук, голова громади, який підкреслив важливість таких осіб як покійна у новій громаді. Про працю в Союзі Українок, як в Союзі Українок ім. княгині Ольги так і Союзі Українок в Ґлендон, говорила пані Анна Звоздецька. Вона всім подала до відома, яке велике багатство пані Павліна Мицак передала безплатно нашому поколінню, бо з-під її руки багато молоді розійшлося, приготовані, вирощені в українському дусі з піснею і українською мовою на устах, багатство, яке вони іншим передадуть, і за яке покійна не одну годину свого часу безкорисливо віддала. Така народня праця була і є і таких робітників мало є. Нехай її праця буде для наг добрим прикладом.

Спи дорога Сестро! За Тебе молимося ми. Молиться Твій дорогий муж, який Тебе не опускав до останньої хвилини, твоя дочка Марія Ватрич із Ґлендон, Альта, син Йосиф з Едмонтону, дочка Єрина Клайд із Арізони, дев'ятеро внуків і шість правнуків.

На нев'янучий вінок зложили: на „Промінь" — $5.00 пані Анна Звоздецька, $2.00 пані Оля Хижан, $20.00 Жіноче Т-во ім. Княгині Ольги. На „Український Голос", родина Мицаків зложила $25.00.

Нехай Господь оселить душу покійної Павліни там, де всі праведні спочивають.

Вічна Їй Пам'ять! **Союзянка**

У ЧЕТВЕРТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ БЛ. П. ІВАНА МАРТИНА
Садбурі, Онт.

2 листопада 1973 року в Садбурі, Онт. відійшов у вічність бл. б. Іван Мартин, залишивши в смутку дружину Марію, двох синів: Андрія і Тараса, дві доньки: Аделю і Софію та 5 внуків; брата Стефана і сестру Анну в Україні.

Іван Мартин народився 27 лютого 1911 р. в Західній Україні і вісімнадцятилітнім юнаком прибув до Канади. Спочатку мешкав у Саскачевані, Норт Бетлфорді, працюючи на фармі, там і одружився.

Потім переїхав до Садбурі і тут прожив тридцять років, працюючи в компанії "ІНСО". Приймав активну участь у громадській і церковній праці від 1943 року до смерти. У 1951 році був головою громади УГПЦ Св. Володимира; скільки разів був скарбником, а також був добрим вихователем своїх дітей та внуків. Син Андрій працює адвокатом, а Тарас — учителем в середній школі та приймають активну участь при православній церкві. Дружина, донька Аделя і внуки також працюють при церкві та майже всі співають в церковному хорі.

Спочиває спокійно Іван Мартин на цвинтарі Парк Лавн в Торонто, Онт. Хай канадійська земля буде тобі легкою, бо ти за життя своє виконав свій обов'язок перед церквою і перед українською нацією.

Родина покійного Івана Мартина від себе склали в пам'ять свого дорогого мужа, батька і діда, пожертву в сумі $50.00 на журнал „Промінь".

Прот. Д. Свириденко

ЗВІТ З ЙОРКТОНУ

верх $25,000.00. культ.-освітній комітет при церкві $300.00, організаційний фонд Союзу Українок $125.00, „Промінь" $88.75, Стипендію українознавства $50.00, до Централі на виповнення анкети $317.00, Літню оселю „Тризуб" $25.00, та ряд менших пожертв.

Заряд на 1978 рік: уступивша голова — Анна Кучерява, голова — Левайна, 1-ша заст. голови — Наталя Гишка, 2-га заст. — Оксана Ковальська, рекорд. секр. — добр. Галя Зузак, кореспонденційний секр. — П. Семенюк, фінансова секр. — Орися Василишин, касирка — Олеся Піць, культ.-освітня реф. — Анна Цимбаліста, реф. „Променя" — Орися Василишин, мистецтва — Вероня Трофанюк. Контрольна комісія — Розалія Стратійчук, Славка Скварчук, Сузі Вінитова. При відділі ще є 13 інших урядниць і комітетів.

Слава Господу Богу, що допоміг нам успішно відсвяткувати цей 50-літній рік нашого відділу.

Параскевія Семенюк,
кореспонденційна секр.

БЛ. П. МАРІЯ СЕРЕДЮК
Реджайна, Саск.

В середу 18 жовтня 1977 року, на 80-му році свого трудолюбивого життя, відійшла у вічність Марія Середюк.

Марія Середюк з дому Мендзюк народилась 26 липня 1897 року, в селі Бордеківці, повіт Борщів, західня Україна. Виховувалася при своїх родичах і з ними приїхала до Канади 13-літньою дівчиною 1910 року. Поселились на фармі коло Роблин, Ман. Марія вийшла заміж за Данила Збитнюка 1914 р. 1947 р. муж пок. упокоївся, Марія переїхала до Реджайни і вдруге вийшла заміж за І. Середюка.

Покійна Марія залишила в смутку мужа Івана, сина й 4 доньки. Син Василь Збитнюк у Тенесі, Америка, доньки: Една Середюк у Вадіна, Саск., Анна Якимишен у Торонто, Онт., Ґеня Мороз в Едмонтоні, 8 внуків і 8 правнуків.

Покійна Марія належала до Української Православної Церкви в Інсінгер. В Реджайні до Православної Громади Зіслання Святого Духа. Була членкинею Союзу, відділу Доньки України в Реджайні. Належала до Товариства Старших Громадян.

У п'ятницю 14-го жовтня в храмі в годині 7:30 вечора відслужено Панахиду, на яку прибуло поважне число вірних, а в суботу в годині 9:30 рано відбувся Похорон зі Службою Божою, в якому взяли участь багато вірних. Під час останнього прощання родина й присутні на Похороні зложили на „Нев'янучий вінок" $105.00, що були призначені на місцеву церкву і пресу. Тіло Покійної Марії похоронено на цвинтарі Реджайна Меморіял Ґарден.

По Похороні відбувся Поминальний обід в Народнім Домі, який приготовили членкині відділу Доньки України.

В суботу 26 листопада 1977 р. в годині 9:30 рано відслужено Поминальне Богослуження в храмі Зіслання Св. Духа в Реджайні в 40-й день упокоєння сл. п. Марії Середюк. По Службі Божій відбувся Поминальний обід в Народнім Домі, який приготовиол Жіноче Товариство. Під час обіду голова Товариства Старших Громадян п. Іван Зенчишин сказав кілька слів в пам'ять покійної Марії, підкреслюючи, що вона дуже любила читати українську пресу, а особливо журнал „Промінь", де він закликав до збірки на журнал, що всі присутні зложили $40.00. Всім жертводавцям щира подяка.

Вічна Їй Пам'ять!

о. прот. М. О.

БЛ. П. ІВАН ДЖ. КУШНІР
Реджайна, Саск.

В четвер 8-го жовтня 1977 року, на 73-му році життя відійшов у вічність у своєму власному домі Іван Кушнір.

Іван народився 21 жовтня 1904 року в Фенвуд, Саск. Виховувався він при своїх родичах, які жили на фармі. В липні 1933 року, Іван одружився з Ґеньою з дому Романов і жили на фармі в Ґудів до 1947 року. В Ґудів Іван був тростом в Галич школі й секретарем. Був в армії від 1942 до 1947 року. В Ґудів був членом Української Православної Церкви.

1947 року переїхав до Реджайни. Іван Кушнір працював як головний кухар у „Ветеранс Гомс", а пізніше у Васкана шпиталі від 1947 до 1968 року.

Покійний Іван залишив в смутку дружину Ґеню, сина Алена в Реджайні, доньку Алнер Лафрене в Ґравелберг, Саск. і 4 внуків.

В Реджайні Іван належав до Української Православної Церкви, був членом заряду через довгі роки. Належав до Ліджен Гол. Покійний був тихої, доброї вдачі, добрим мужем, батьком та дідом.

У пятницю 9-го жовтня в годині 8:00 вечора відслужено Панахиду в церкві, на яку прибуло багато вірних, а в суботу 10-го жовтня в год. 9:30 рано відбувся Похорон з участю поважного числа людей. Під час останнього прощання родина й вірні зложили на Нев'янучий вінок суму, яка була призначена на місцевий храм, а дружина Ґеня від себе зложила на пресовий фонд „Променя" $20.00. Всім жертводавцям щира подяка. Поховано Покійного на Реджайна Меморіял Ґарден.

По Похороні відбувся поминальний обід в Народнім Домі, який приготовив відділ Доньки України в Реджайні.

Вічна Йому Пам'ять!

о. прот. М. О.

* * *

ПОДЯКА

Ми горем прибиті, по втраті дорогого мужа, батька й діда, складаємо щиру подяку о. прот. Я. Рибалкові за молитви та відвідини в шпиталі під час занедужання мого мужа Івана. ВПреп. о. прот. М. Олексюкові за молитви, відвідини у шпиталі, за уділення Св. Таїнств Св. Сповіді й Св. Причастя. За Похоронні відправи й всю духовну поміч для нас. Дякам і співакам, всім що несли домовину, Жіночому Товариству за приготування обіду. Похоронному заведенню за добру обслугу. Всім, що відвідували його в домі, що брали участь в Похоронних відправах, і всім, що допомогли нам у нашому родинному смутку своїми порадами й співчуттям, всім щиро дякуємо.

Дружина Ґеня, діти та внуки

Книжки на більше ніж двадцяти мовах

(Спеціяльна інформація для Канадської Сцени від департаменту внутрішніх справ) — Завдяки настирливій праці й ентузіязмови її одинадцяти працівників, Багатомовна Книгослужба Державної Бібліотеки зробила дуже великий поступ від часу її заснування в 1973 р.

Тепер є можливо позичити в різних публічних бібліотеках книжки писані не тільки на восьми мовах, як це було два роки тому, але на більш ніж двадцяти мовах, поза французькою і англійською.

Для людей з різних етнічно-культурних груп, які говорять по-арабськи, по-китайськи, по-голяндськи, по-фінляндськи, по-гельськи, по-німецьки, по-грецьки, по-мадярськи, по-ісляндськи, по-італійськи, по-польськи, по-португальськи, по-російськи, по-еспанськи, по-шведськи чи по-українськи, Багатомовна Книгослужба має книжки, які можуть помогти їм зберегти їхню національну спадщину, заохотити їхніх дітей говорити рідною мовою, та облегшити їм пристосування до життя в Канаді.

Згідно з Марією Зєлінською, головою Багатомовної Книгослужби, буває, що людей з певних етнічно-культурних груп є більше в одній околиці ніж в іншій. Якщо Книгослужба не існувала б, кожна бібліотека, що хотіла б вдоволити своїх читачів, мусіла б придбати бажані книжки сама, власними засобами. Після прочитання, ці книжки попали б назад на полиці, і люди в інших околицях не мали б змоги ними користуватись.

Тепер Книгослужба має більш економну розв'язку. Книжки купують безпосередньо від різних країн. Відразу як їх запишуть і закаталогують, їх позичають різним провінціям на очерк від шести місяців до трьох років. Тоді їх розсилають по публічних бібліотеках згідно з попитом. Коли очерк випозичення вигасає, книжки повертаються Книгослужбі і їх посилають в іншу провінцію. Завдяки цій ротаційній системі, ті самі книжки можуть читати люди, що належать до якоїсь етнічно-культурної групи в цілій Канаді.

Щороку додають нові книжки до збірок і закладають нові збірки. Каже пані Зєлінська, що Багатомовна Книгослужба вже кілька місяців пробує набути збірку книжок писаних на мовах Індії — треба буде чекати яких шість місяців заки одержать що небудь із цих книжок. Коли закладають нову збірку, найдовшим етапом цілого процесу це пересилка книжок з одної країни в другу.

Вибір книжок включає романи, дитячі книжки, життєписи, книжки про піклування дітьми, куховарство, городництво, фолькльор і т.п. В цей спосіб всі етнічно-культурні групи в Канаді можуть читати повчаючі, гумористичні, інформативні чи просто розвагові книжки. Треба їх лиш попросити.

ПРИ ПРАЦІ ДЛЯ „ПРОМЕНЯ"

Йорктон, Саск. — Відділ ім. О. Пчілки, з нагоди 50-ліття Соючу Українок Канади, д-ка Г. Зузак переслала $35.00

Гамільтон, Онт. — Відділ ім. Л. Українки, У. Криворучко переслала $104.00 на передплати нові й поновлені.
Г. Козак переслала $56.00 на передплати, пресовий фонд 70.00
З прощального прийняття п-ва Юрія і Анни Токарик, Е. Криворучко на пресовий фонд 35.00
З похорону бл. п. А. Стецька, зо збірки 25.00

Ст. Кетеринс, Онт. — Із збірки на похороні бл. п. Павла Новака, о. М. Критюк переслав на пресовий фонд 30.00

Ґримзбі, Онт. — Відділ ім. Княгині Ольги, Т. Лиса переслала 29.00

Бирлингтон, Онт. — З нагоди ювілею подружжя В. і Т. Толстоший Е. Гребенюк переслала збірку на пресовий фонд 28.50

Вернон, Б. К. — Відділ ім. Княгині Ольги, Н. Микитюк $40.00 на передплати, коляду на прес. фонд 25.00

Едмонтон, Алта. — Відділ при громаді Св. Андрея, Д. Воронюк на передплати $40.00, М. Кошман на прес. фонд 25.00

Монтреал, Кве. — Відділ „Доньки України", М. Нема $24.00 на передплати, також Т. Сидоренко $24.00 передплати.

Ванкувер, Б. К. — Відділ ім. Л. Українки, П. Ключкевич $88.00 на передплати.

Стирджис, Саск. — Відділ ім. Л. Українки, Стефанія Іванів, секр. переслала коляду 25.00

Кемсек, Саск. — Відділ ім. С. Русової, М. Ковалишин, $24.00 передплати.

Стінен, Саск. — Відділ ім. Княгині Ольги, Е. Цуркан $80.00 передплати.

Канора, Саск. — Відділ ім. М. Маркович, А. Мисак $120.00 передплати.

Саскатун, Саск. — Відділ ім. О. Кобилянської, М. Гарбус переслала $168.00 на передплати, Р. Борса $48.00 передплати.

Ґлеслен, Саск. — Відділ ім. О. Басарабової, К. Данилів на прес. фонд 22.00

Кадет-Айлшем, Саск. — Відділ ім. О. Пчілки, А. Козунь на прес. фонд 20.00

P P-15 OCT 78
HAWRYSH MRS KATE
602-11112-101 ST
EDMONTON ALTA
T5G 2A2

ISSN 0380-2140

Вотерфорд, Онт. — Комітет Українок Канади, О. Кульчицька 15.00
Фовм Лейк, Лейк. — Відділ ім. Л. Українки, В. Геррис на прес. фонд 12.00
Етелберт, Ман. — Відділ ім. Княгині Ольги, К. Медвідь на прес. фонд 10.00
Принс Алберт, Саск. — Відділ ім. Княгині Ольги, Д. Панчук на прес. фонд 10.00
Кадворт, Саск. — Відділ ім. Княгині Ольги, С. Ґриба $46.00 передплати.
Геффорд, Саск. — Відділ ім. О. Басарабової, А. Ткачук $224.00 передплати.
Мирнам, Алта. — Відділ ім. О. Пчілки, К. Ханасик $72.00 передплати.
Норт Бетлфорд, Саск. — Відділ ім. О. Пчілки, М. Гарасимів $56.00 передплати.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПОЖЕРТВИ

В. Королик — Едмонтон, Алта. $32.00
Марія Квас — Торонто, Онт. 26.00
Анна Ф. Бельбас — Росборн, Ман. 26.00
Зеновія Зміївська — Тандер Бей, Онт. 25.00
П-во Параничі — Едмонтон, з нагоди 50-ліття подружжя 25.00
Марія Орчук — Ґренд Прері, Алта. 18.00
М. Мартин — Содорі, Онт. 15.00
А. Кіт — Гамільтон, Онт. 13.00
Т. Маловська — Давфин, Ман. 12.00
Єлисавета Лабюк — Канора, Саск., коляда 10.00
Анна Хаба — Редватер, Алта., коляда 10.00
Марія Савицька — Сарді, Б. К., коляда 10.00
К. Гуцал — Міннеаполіс, Мінн. 10.00
Наталія Березнюк — Вайлдвуд, Алта., коляда 10.00
П-во А. Волчанські — Едмонтон, коляда 10.00
Ольга Скігар — Вінніпеґ 10.00
Анна Шевців — Едмонтон 10.00
В. Хрущ — Атабаска, Алта. 10.00
Анастасія Самець — Давфин, Ман. 10.00
Ніна Кузьменко — Лондон, Онт. 7.00
Марія Кушнір — Вінніпеґ 7.00
К. Грабовська — Вавнсвю, Онт. 7.00
Анастасія Марцинюк — Парма, Огайо 7.00

По $5.00 зложили: — Текля Кравчук, Винярд, Саск., П. Матвійчук, Брендон, Ман., д-ка Мелонія Мельничук, Веґревил, Алта., Ірина Лукасевич, Брамалі, Онт., д-ка Анна Апонюк, Давфин, Ман., Євдокія Кіт, Велланд, Онт., Аанна Вівчарук, Ґвелф, Онт., Анна Бойко, О. Боднар, Торонто, Онт.; Е. Кузь, Ґримзбі, Онт.; К. Онушко, Редвотер, Алта.; В. Сташко, Тозбі, Алта.; Галина Зелем, Оттава, Онт.

По $4.00 зложили: — Т. Стасишин, Австралія, С. Запорожан, Веґревил, Алта., Марія Стефюк, Агессі, Б. К., М. Маланчук, Монтреал, П. Архутич, Содорі, Онт. Н. Чорнейко, Ст. Кетеринс, Онт., Л. Бобіцька, Накусп, Б. К., Євгенія Барабаш, Келовна, Б. К., Текля Віснюра, Едмонтон, Алта., Марія Костюк, Ту Гиллс, Алта.; Петро Плевако, Париж, Франція; С. Сиротюк, Донвил, Онт.; С. Кушляк, Селкирк, Ман.; Ліда Іващенко, Дирбан, Ман.; К. Кирстюк, Ванкувер, Б. К.; К. Остафійчук, Тандер Бей, Онт.; О. Сенчук, Виндзор, Онт.; А. Ткаченко, Летбридж, Алта.

По $2.00 зложили: — А. Ґулевич, А. Кіпибіда, К. Горбачевська, М. Стрілецька, А. Бабляк, А. Осадчук, А. Вікарчук, Монтреал; К. Шмігельська, А. Шкурупій, А. Андрущенко, А. Ваньо, Р. Бавус, К. Дорковська, Торонто, Онт.; Галина Юськів, Ст. Кетеринс, Онт.; Надя МкДоналд, В. Камінська, М. Гамонів, І. Різник, Келґарі, Алта., Ґ. Рудко, Брудергайм, Алта.; Надія Гаврилик, Чатам, Онт.; Н. Фостій, Канора, Саск.; Ольга Розум, Ла Сал, Кве.,; О. Мишкевич, Давнсвю, Онт.; Анна Гриньків, М. Гнатюк, Виндзор, Онт.,; Соня Козира, Ватерфорд, Онт.; Л. Храпко, Вилловдейл, Онт., І. Грицан, Саскатун, Саск.; В. Клапій, Едмонтон; Г. Ґонек, Анна Ситник, Давфин, Ман.; Ф. Коваль, Ліда Фень, Летбридж, Алта.; Д. Кук, Ванкувер, Б. К.; д-ка Е. Труфин, Роблин, Ман.; Марія П. Боднарчук, Г. Тарнопольська, Ґронлид, Саск.; Гафія Пронич, Нипавин, Саск.; М. Ґузак, Едмонтон, Алта.; Марія Олійник, Гаєс, Саск.; Д. Харик, Сарнія, Онт.; В. Доброгорська, М. Драбиняста, А. Курчаба, Вінніпеґ, Ман.

По $1.00 зложили: — М. Гомонко, Гамільтон, Онт.; Л. Мельник, Торонто, Онт. Ніна Барабаш, Евенсбирґ, Алта.; М. Тимчишин, Ванкувер, Б. К.

Сердечно дякуємо всім жертводавцям та щирим працівникам, які постійно збирають передплати й пожертви на поміч видавництву.

ПРИДБАЛИ НОВІ ПЕРЕДПЛАТИ

А. Гоголь — Едмонтон, Алта. 5
У. Криворучко — Гамільтон, Онт. 3
Т. Сидоренко — Монтреал, Кве. 2
Т. Дем'яненко — Ст. Кетеринс, Онт. 2
Ґ. Гуменюк — Транскона, Ман. 2
Е. Цуркан — Стінен, Саск. 2
С. Хриптул — Едмонтон, Алта. 1
З. Талпаш — Келовна, Б. К. 1
Н. Марущак — Альвена, Саск. 1
Н. Чорнейко — Ст. Кетеринс, Онт. 1
Д. Черевик — Вінніпеґ 1
Анна Горбай — Роблин, Ман. 1
М. Матвіїшин — Тандер Бей, Онт. 1
Ірина Мушка — Оттава, Онт. 1
Н. Микитюк — Вернон, Б. К. 1
М. Гарбус — Саскатун, Саск. 1
М. Цьона — Блейн Лейк, Саск. 1
П. Клюкевич — Ванкувер, Б. К. 1
Д. Воронюк — Едмонтон, Алта. 1
Ліса Ботт — Пикеринґ, Онт. 1
Сестра М. Свистун — Евенсбирґ, Алта. 1
Іван Дудич — Брентфорд, Онт. 1
Дж. Гюстон — Ст. Томас, Онт. 1
М. Ст. Джеймс — Беррис Бей, Онт. 1

Зголосились за журналом безпосередньо: Галя Л. Роґа — Вінніпеґ Біч, Ман., М. Ватрик — Ґлендон, Алта., М. Стасів — Ванкувер, Б. К., Орися Василишин і Н. Ґнип — Йорктон, Саск., Анна Піць — Роблин, Ман.